Bundel technische vragen Begroting 2023 en Turap-2 2022

Versie: 12-10-2022

GroenLinks 2
VVD 5
D66 15
PvdA 33
Arnhem Centraal 38
CDA 42
Denk 44
Christenunie 45
Forum voor Democratie 46
Volt 50

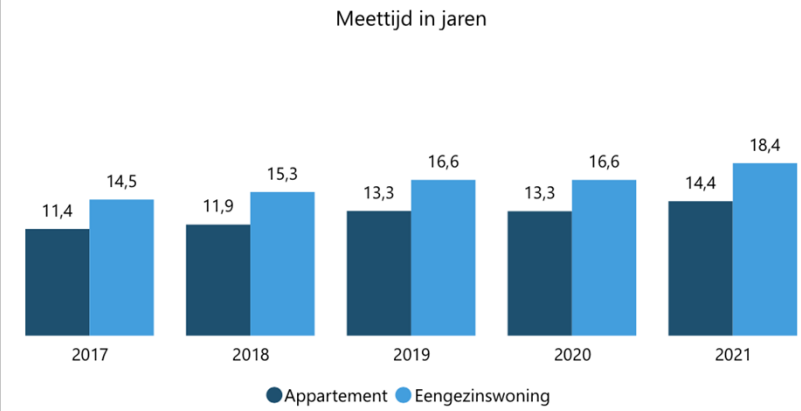
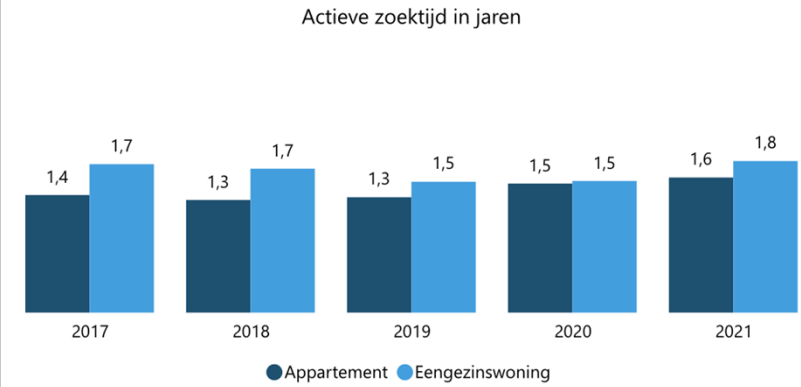
GroenLinks

Fractie:	***GL-1 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	34
Vraag:	Er staat twee keer jeugdzorg 41,4 miljoen en 4,8 miljoen. Klopt dit? Is dit jeugdbescherming en jeugdzorg?
Antwoord:	Dit klopt waarbij € 4,8 miljoen betrekking heeft op jeugdbescherming en € 41,1 miljoen op jeugdzorg. Jeugdbescherming vormt in de begroting overigens een onderdeel van het totale budget jeugdzorg.

Fractie:	***GL-2 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	Programma: algemeen financieel kader / Duurzaam Arnhem p. 16
Vraag:	Reclamecode: hoe werkt het op dit moment bij reclames in de openbare ruimte; verhuren wij dat? Wat gebeurt er met de inkomsten?
Antwoord:	Voor alle reclames in de openbare ruimte (abri's, mupi's, lichtmastreclames, klokken, A0-displays) zijn er langlopende contracten afgesloten. Voor de soort reclames wordt de Nederlandse Reclame Code (NRC) gevolgd. De opbrengsten van deze contracten worden vloeien direct naar de algemene middelen.

Fractie:	***GL-3 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	22/23 156/157
Vraag:	Hoe verhoudem de bedragen genoemd in de tabel op bladzijde 22 en de tekst op pagina 23 (b.v. inclusieve speeltuinen) zich tot de getallen genoemd in de paragraaf inclusie?
Antwoord:	Daar waar de toelichting op pagina 156/157 enkel op 2023 is gebaseerd, is de toelichting op pagina 22/23 meerjarig opgebouwd. Daarnaast is het zo dat bedragen in een willekeurige volgorde c.q. optelling zijn weergegeven. De meerjarige toelichting op pagina 22/23 het meest compleet en overzichtelijk. De toelichting bij het programma op pagina 156/157 is meer op hoofdlijnen, daar is enkel de extra toegekende € 150.000 voor de aanpak van racisme en discriminatie niet in de toelichting opgenomen, cijfermatig zit dit bedrag uiteraard wel in de begroting.

Fractie:	***GL-4 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	181
Vraag:	Wat zijn de trendontwikkeling actieve zoektijd en meettijd voor sociale huurwoningen en evt. verschillen in typen woningen / doelgroepen etc.?
Antwoord:	De actieve zoektijd voor sociale huurwoningen is redelijk stabiel. Deze schommelt de afgelopen vijf jaar tussen de 1,3 jaar en 1,6 jaar voor appartementen en voor eengezinswoningen tussen de 1,5 jaar en 1,8 jaar. De gemiddelde meettijd loopt de afgelopen jaren wel steeds verder op. Voor een appartement van 11,4 jaar in 2017 naar 14,4 jaar in 2021. Voor een eengezinswoning van 14,5 jaar in 2017 naar 18,4 jaar in 2021. Belangrijk om op te merken is dat in onze regio woningzoekenden/huurders hun meettijd behouden na het accepteren van een woning. De meettijd is hierdoor hoger dan in gemeenten en regio's waar dit niet het geval is. Reden dat huurders hun meettijd behouden is dat we zo doorstroming kunnen bevorderen. Immers, aan het eind van elke verhuisketen krijgt een starter een woning. Hoewel de systematiek dus voordelig is voor starters, zijn de slagingskansen van starters lager dan voor doorstromers. Het slagingspercentage van Arnhemmers die in de eigen woongemeente een (nieuwe) woning zoeken is ongeveer 8%. Het slagingspercentage van Arnhemmers die in de gehele woningmarktregio een woning zoeken is 10,6%. Qua huishoudensgrootte is het aantal eenpersoonshuishoudens dat een woning zoekt de afgelopen jaren enorm gestegen. De groei van het aantal woningzoekenden is bijna uitsluitend te danken aan de groei van het aantal eenpersoonshuishoudens.

Fractie:	***GL-5 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	70-71
Vraag:	De Lasten van Schuytgraaf/Elderveld lopen terug. Hoe zit dit?
Antwoord:	De lasten van Schuytgraaf/Elderveld dalen tussen de jaren 2023 en 2024 en tussen 2024 en 2025 met nagenoeg € 300.000. *Daling tussen 2023 en 2024* Een deel wordt veroorzaakt door het budget Jeugdzorg die grotendeels bij de Sociale wijkteams wordt begroot. Het budget jeugdzorg daalt met circa € 2,2 miljoen (waarvan € 200.000,- betrekking heeft op Schuytgraaf/Elderveld). Een tweede oorzaak is dat er in 2023 meer planmatig onderhoud (+ ca. € 120.000) wordt verricht aan het multifunctioneel centrum de Salamander dan in de drie jaren erna. *Daling tussen 2024 en 2025* Een deel van de daling op de wijken wordt veroorzaakt door het budget huishoudelijke ondersteuning die grotendeels bij de Sociale wijkteams wordt begroot. In de meicirculaire 2022 heeft een correctie plaatsgevonden voor de eigen bijdrage huishoudelijke ondersteuning. Deze correctie bedroeg ca. € 1,3 miljoen (waarvan € 130.000,- betrekking heeft op Schuytgraaf/Elderveld). De correctie is per abuis in de lasten verwerkt in plaats van de baten. Hierdoor daalt het budget voor huishoudelijke ondersteuning in 2025 ten opzichte van 2024. Andere oorzaken voor de daling betreffen kleine en diverse budgetten waardoor deze buiten beschouwing worden gelaten.

Fractie:	***GL-6 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	38
Vraag:	Wijken algemeen: Duurzaamheid is een thema in de wijken, maar er is geen budget voor gereserveerd. Hoe zit dit?
Antwoord:	Op stedelijk niveau is een budget voor duurzaamheid gereserveerd. Initiatieven vanuit de wijken worden aan het stedelijk budget gekoppeld.

***Fractie**:*	***GL-7 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	23
Vraag:	Wat kost een burgerberaad? Hoe is de 6 ton ontstaan?
Antwoord:	De kosten van een burgerberaad liggen tussen de €100.000 en €250.000. Dit is afhankelijk van de opzet: aantal deelnemers, aantal bijeenkomsten, vergoeding voor deelnemers, inzet van ambtenaren, experts, huisvesting, kinderopvang en catering. Na één burgerberaad kunnen we beter inschatten wat het kost aan externe en interne kosten. De €600.000 is ontstaan uit de informatie van de gemeente Rheden en een organisatie die burgerberaden uitvoert. Het is met de kennis van nu een voorzichtige inschatting geweest.

***Fractie**:*	***GL-8 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	40 e.v.
Vraag:	Wanneer zijn jullie tevreden over het behalen van de doelstellingen voor CSA? Kwantificeren?
Antwoord:	In het wijkprogramma CSA zijn op diverse thema's doelen benoemd. We zijn tevreden als de inspanningen leiden tot het halen van die doelen. In onze doelenbomen en in de opdrachten aan onze partners zijn doelstellingen nader uitgewerkt en gekwantificeerd. We hebben hier jaargesprekken over en monitoren bijvoorbeeld met de monitor leefbare wijken. De doelenbomen zijn onderdeel van de nieuwe wijkprogramma's.

VVD

Fractie:	***VVD-1 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	142
Vraag:	Tabel: gaat het om aantal jeugdhulpaanbieders of aantal toewijzingen
Antwoord:	Het gaat om het aantal jeugdhulpaanbieders met één of meer toewijzingen in het betreffende jaar. Per abuis zijn de tabellen op blz. 142 en de 1e tabel op blz. 144 verwisseld.

Fractie:	***VVD-2***
Pagina:	
Vraag:	Klopt het dat we 15 handhavers in dienst hebben? Waar is de intensivering terug te vinden en hoeveel FTE krijgen we daar nu voor? Hoe kijken jullie naar de 1.7 miljoen die gevraagd is door de Burgermeester
Antwoord:	We hebben thans 17 BOA's op straat en 7 toezichthouders. In de conceptbegroting is door het college voorgesteld om het budget voor handhaving te verhogen met € 500.000 euro voor twee jaar en (uit de versterkingspost "leefbare wijken") met € 400.000 euro. Dit budget is deel incidenteel en ook niet alleen voor capaciteit bedoeld. Hoe zich dit vertaald naar uitbreiding van de formatie kan niet exact worden aangegeven.

Fractie:	***VVD-3***
Pagina:	
Vraag:	BR Solvabiliteit Wat is het beeld van de weerstandsfactor de komende vier jaar als de BR solvabiliteit niet aan de Algemene Reserve was toegevoegd?
Antwoord:	Wanneer de in de tabel op pagina 10 opgenomen bedragen voor het stopzetten van dotaties aan de BR Solvabiliteit en de vrijval van de BR Solvabiliteit worden afgetrokken van de stand van de algemene reserve op basis waarvan de weerstandsfactor is berekend, zou dit het volgende beeld geven:

	2023	2024	2025	2026
Weerstandsfactor excl BR Solvabiliteit	0,8	1,0	1,6	1,1

Fractie:	***VVD-4***
Pagina:	
Vraag:	Gemeentepool Om de externe inhuur terug te dringen gaan we een flexibele gemeentepool inrichten. Met hoeveel procent gaan we de externe inhuur terugdringen? Wat is de doelstelling?
Antwoord:	De gemeentepool heeft als gewenst effect dat we externe inhuur terug kunnen dringen, maar heeft als doel te anticiperen op de (te) krappe arbeidsmarkt. We willen met de gemeentepool een club (diverse) mensen aan ons binden, die we gedurende 2 jaar een (maatwerk) ontwikkelingstraject aanbieden (werken en leren tegelijkertijd principe). Deze mensen worden ook gedurende de 2 jaar ingezet op klussen/opdrachten/functies zoals we die hebben en krijgen binnen de organisatie. Op dat vlak zouden we dan niet gelijk extern hoeven inhuren, maar kunnen we onze eigen mensen (uit de pool) inzetten. Het is lastig om te voorspellen om hoeveel procent het dan gaat. We weten immers van te voren niet hoeveel mensen er bijvoorbeeld ziek worden of uitvallen (waar vervanging voor nodig is), welke crisis situaties zich voor gaan doen (denk aan Oekraine) etc. In plaats van gelijk te gaan inhuren zullen we met de komst van de pool eerst intern mensen zoeken. Het inhuurproces zal opgenomen worden in de routing zoals dat ook met formatieve vacatures gaat, via de vacaturetafel. Hierdoor zal er meer grip op inhuur komen.

Fractie:	***VVD-5***
Pagina:	
Vraag:	Energie Wat zijn de financiële gevolgen van de hoge energieprijzen voor de begroting van de gemeente Arnhem zelf, (gemeentelijk vastgoed etc)?

Antwoord:	Elektriciteit: Met de Groene Metropool Regio hebben we een gezamenlijke overeenkomst voor de inkoop van elektriciteit (met Greenchoice). Deze overeenkomst is recent verlengd, de kosten zullen op korte termijn niet stijgen. Gas: Per 1 januari 2023 hebben we een overeenkomst met Eneco voor het leveren van gas (eveneens gezamenlijk binnen de Groene Metropoolregio. De totale kosten voor de gasleverantie, met name de kosten voor het gas zelf, zijn nog niet bekend. Op dit moment worden de prijzen middels de zogenoemde klikmethode vastgelegd. Deze periode voor vastlegging van de kosten per m3 eindigt op 31 december 2022. Voor onze eigen huisvesting hebben we in 2022 ongeveer 125.000m3 gas ingekocht. De prijs per m2 was toen €0,65 (totaal €81.250,-) Voor de overige gebouwen van de gemeente worden de kosten doorbelast aan de huurders/ gebruikers of hebben zij zelf verantwoordelijk voor de inkoop van energie. Het kan zijn dat subsidiepartners in de problemen komen. Met hen zijn/ gaan we in gesprek.

Fractie:	***VVD-6***
Pagina:	18
Vraag:	Stadsecoloog: wat zijn de kosten voor een stadsecoloog, boven op de kosten voor groene handhavers?
Antwoord:	De kosten voor een ecoloog zijn begroot op €85.000 op jaarbasis.

Fractie:	***VVD-7***
Pagina:	68
Vraag:	schuytgraaf: De behoefte aan wijkvoorzieningen in de vorm van ontmoetingscentra hebben we al langer in beeld. Wanner worden deze gerealiseerd?
Antwoord:	Voor jeugdigen in Schuytgraaf is een locatie gevonden bij de parkeerplaats bij Sportpark Schuytgraaf en is een voorstel in voorbereiding om een tijdelijke voorziening te realiseren, die bij succes permanent gemaakt zal worden. Het streven is om deze voorziening voor de zomer van 2023 te openen (afhankelijk van dekking kosten, vergunningsprocedure en aanvraag nutsvoorzieningen). Voor volwassen bewoners is een eerste maandelijkse koffieochtend in MFC de Omnibus opgestart. Daarnaast wordt bekeken of in de te openen jeugdvoorziening ook activiteiten voor volwassenen kunnen gaan plaatsvinden.

Fractie:	***VVD-8***
Pagina:	133 Werk en inkomen
Vraag:	We gaan 25 % meer mensen ondersteunende betaald werk. Welke ambitie hebben we op de effectiviteit van deze doelstelling? En het gaat dan om mensen die het nadrukkelijk niet zelf kunnen. Welke doelstelling is er voor mensen die het wel zelf kunnen?
Antwoord:	Het genoemde getal ziet op de inzet van loonkostensubsidie en jobcoaching als ondersteunende instrumenten naar werk. Op die ondersteuning intensiveren wij in komend jaar verder ten opzichte van dit jaar. Wij zijn met iedereen die een bijstandsuitkering ontvangt in gesprek, ook personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zij kunnen zonder ondersteuning en de inzet van het instrumentarium niet betaald aan het werk. De inzet van het instrumentarium vergroot de kans op het verkrijgen van een betaalde baan aanzienlijk. De bestuursrapportage geeft goed zicht op de inzet en de effecten, zo kunt u bijvoorbeeld zien dat de inzet van loonkostensubsidie, een subsidie die wij beschikbaar stellen aan de werkgever nadat hij onze inwoner een dienstverband aanbiedt, stijgt. Voor inwoners die zelf of met hele weinig ondersteuning de stap naar betaald werk kunnen zetten continueren wij onze inzet.

Fractie:	***VVD-9***
Pagina:	167 Communicatiecampagne Arnhem Aan

Vraag:	De campagne wordt door Vizier uitgevoerd. Ik begreep dat de eerste uitingen via billboards zijn gegaan. In de vervolgcampagne wordt er gebruik gemaakt van ook andere communicatiekanalen, omdat posters niet effectief genoeg bleken te zijn. In hoeverre is er een effectmeting gedaan? Of: Waarop is het uitrollen van de nieuwe campagne en de extra inzet van andere communicatiemiddelen gebaseerd?
Antwoord:	De communicatiecampagne Arnhem Aan loopt sinds 2017 en wordt door de gemeente zelf uitgevoerd. Bij alle acties en projecten die gecommuniceerd worden onder de vlag van Arnhem Aan, wordt gekeken welke communicatiemiddelen het meest effectief zijn voor het realiseren van de communicatie- en projectdoelen. Daarbij maken we gebruik van een mix aan communicatiemiddelen en -kanalen zoals de Arnhemse Koerier, wijkwebsites, wijkkranten, social media kanalen (Arnhem Aan, gemeente Arnhem, wijkkanalen, ondernemersplatforms), A0-borden en ledbord (buitenreclame), persberichten, posters/flyers (gericht uitdelen), brieven, buurthuizen, ambassadeurs in de wijk én fysiek aanwezig zijn in de wijken (met de Aanhanger). De communicatiemiddelen zijn naast het doel van de actie/het project vooral afhankelijk van de doelgroep. We hebben voor de gehele campagne geconstateerd dat een mix van communicatiemiddelen het meest effectief is. We meten per kwartaal het bereik van de Arnhem Aan uitingen via de online communicatiekanalen van Arnhem Aan. Daarnaast meten we om de 2 jaar via een Digipanel-onderzoek de naamsbekendheid van Arnhem Aan. De contactmomenten met Arnhemmers benutten we ook om onze communicatiemiddelen te toetsen en indien nodig te verbeteren. Bij vervolgacties/projecten nemen we de resultaten van de metingen mee om vervolgens te bepalen wat de meest effectieve communicatiemiddelen zijn om in te zetten, afhankelijk van het doel en de doelgroep.

Fractie:	***VVD-10***
Pagina:	
Vraag:	Waar vinden we het plan van aanpak van bedrijven weten en wat is de status van het programma ‘Van bedrijven weten’.
Antwoord:	Na afronding van de pilot en de evaluatie Van bedrijven Weten is direct gestart met de acties zoals die in de raadsbrief zijn verwoord. https://arnhem.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/03ee7f03-a196-402f-9526-22ae26551439 We hebben versneld ingezet op de versterking van de ondernemersdienstverlening zodat we crisisvragen van ondernemers snel en integraal konden beantwoorden. Zo is de ondernemersdesk fulltime bemand in samenwerking met KCC en is er een accountmanager voor kleine ondernemers aangetrokken. Daarnaast zijn we actiever en gerichter gaan communiceren naar ondernemers over maatregelen en initiatieven die relevant zijn voor ondernemers en onze zichtbaarheid en bereikbaarheid als gemeente daarbij. We zijn nog bezig met het structureel inbedden van Van Bedrijven Weten en de aanpak daarvoor als onderdeel van onze gemeentelijk brede dienstverlening. Dit traject loopt nog. Wanneer duidelijk is hoe we ondernemersdienstverlening gaan borgen informeren de raad hierover.

Fractie:	***VVD-11***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Het College trekt een half miljoen euro extra uit voor veiligheid (in 2023 en 2024 eenmalig 500.000 euro extra). Vraag: Op basis van de benchmark onderzoek veiligheid in Arnhem zien we dat er een veel groter bedrag nodig is om serieuzere stappen te maken op het gebied van veiligheid. Kan het College aangeven welke acties we niet kunnen doen doordat er een veel lager bedrag is begroot dan nodig wordt geacht?
Antwoord:	In de begroting staan de volgende intensiveringen: - € 500.000 euro per jaar voor handhaving voor twee jaar; - € 400.000 euro per jaar voor handhaving structureel; - € 150.000 euro per jaar voor de aanpak van seksuele intimidatie voor vier jaar; - € 100.000 euro per jaar voor de aanpak van woonoverlast voor vier jaar;

	- € 150.000 euro per jaar voor de veiligheidscoördinatie van evenementen, demonstraties en manifestaties voor vier jaar; - € 750.000 euro per jaar cofinanciering van de subsidieaanvraag Preventie met Gezag; Dit zijn dus allen incidentele versterkingen van de gemeentelijke veiligheidsbegroting. - € 400.000 euro per jaar verhoogde bijdrage aan de VGGM structureel

***Fractie**:*	***VVD-12***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Hoeveel handhavers krijgt Arnhem er ten opzichte van de aantallen beschreven in de benchmark onderzoek er uiteindelijk minder bij?
Antwoord:	In de benchmark Formatie handhavingscapaciteit (aangeboden aan de raad 12-10-'21) wordt geadviseerd de formatie uit te breiden van 21,5 naar 39,4 fte. In de conceptbegroting is door het college voorgesteld om het budget voor handhaving te verhogen met € 500.000 euro voor twee jaar en (uit de versterkingspost "leefbare wijken") met € 400.000 euro. Dit budget is deel incidenteel en ook niet alleen voor capaciteit bedoeld. Hoe zich dit vertaald naar uitbreiding van de formatie kan niet exact worden aangegeven.

***Fractie**:*	***VVD-13***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Welke middelen zijn vrij gemaakt om serieus uitvoering te kunnen geven aan motie 21M105?
Antwoord:	Er zijn (nog) geen middelen vrij gemaakt, omdat het plan dat is verzocht in de motie nog niet is vastgesteld. Het plan zal nog dit kalenderjaar aan de raad worden toegestuurd. Het is overigens al jaren praktijk dat jongerenwerk, al dan niet in het kader van VIOS, jongeren wijst op de gevaren van bijvoorbeeld sexting en hierbij een signalerende en preventieve rol heeft.

***Fractie**:*	***VVD-14***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Is er zicht op hoeveel jongeren er in Arnhem zijn tot de leeftijd van 35 jaar oud die geen inkomen hebben als zijnde het hebben van een baan of een anders legaal verklarende vorm van inkomen?
Antwoord:	Wat we inzichtelijk zouden kunnen maken is de groep jongeren in de leeftijdscategorie 23-27 jaar die geen startkwalificatie hebben, niet staan ingeschreven bij een onderwijsinstelling, geen werk of te weinig inkomen hebben en geen uitkering hebben. Dit is een groep die van maand tot maand kan fluctueren en er is niet een eenduidige uitspraak te doen over wat deze groep doet. Verder kunnen we van allerlei leeftijdscategorieën aangeven of zij enige vorm van uitkering hebben (participatiewet, ww, etc). Specifiek antwoord op de vraag zoals gesteld kunnen we niet geven.

***Fractie**:*	***VVD-15***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Hoeveel digitale criminelen blijken na aanhouding en of vervolging uit Arnhem te komen? En hoe is dat in vergelijking met vergelijkbare steden?
Antwoord:	De politie geeft het volgende aan: Cybercrime is een vorm van criminaliteit waarbij de lokale en geografische grenzen een kleine rol spelen. Hierdoor ligt de prioriteit bij het genereren van beelden op landelijk- en eenheidsniveau. Op het gebied van cybercrime wordt hierdoor op dit moment één informatiebeeld door het cybercrimeteam Oost-Nederland opgesteld. Dit beeld wordt via het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland ook extern met gemeenten gedeeld. Het beeld geeft een weergave van de ontwikkelingen van de verschillende fenomenen en gaat niet in op de woonplaats van criminelen. De informatie over digitale criminaliteit in Arnhem die kan worden verschaft is opgenomen in de presentatie van de politie aan de raad van 5 oktober jl..

***Fractie**:*	***VVD-16***
Pagina:	Veiligheid

Vraag:	Hoeveel cybercriminelen die uit Arnhem komen/wonen worden niet alleen in Nederland, maar ook internationaal gezocht om te worden vervolgd? Denk hierbij aan grootschalige marktplaats oplichtingen, criminele die bankgegevens stelen, oplichting via nep webshops.
Antwoord:	De politie geeft het volgende aan: Cybercrime is een vorm van criminaliteit waarbij de lokale en geografische grenzen een kleine rol spelen. Hierdoor ligt de prioriteit bij het genereren van beelden op landelijk- en eenheidsniveau. Op het gebied van cybercrime wordt hierdoor op dit moment één informatiebeeld door het cybercrimeteam Oost-Nederland opgesteld. Dit beeld wordt via het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland ook extern met gemeenten gedeeld. Het beeld geeft een weergave van de ontwikkelingen van de verschillende fenomenen en gaat niet in op de woonplaats van criminelen. De informatie over digitale criminaliteit in Arnhem die kan worden verschaft is opgenomen in de presentatie van de politie aan de raad van 5 oktober jl..

Fractie:	***VVD-17***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	‘’Om de orde te kunnen handhaven bij grote evenementen in de stad is monitoring alleen mogelijk wanneer deze anoniem en niet herleidbaar is.’’ Is dit altijd uitvoerbaar zonder dat het ten koste gaat van de algemene veiligheid?
Antwoord:	Dit citaat uit het coalitieakkoord geeft de huidige praktijk weer. Het betreft een passage over geautomatiseerde observatie. Geautomatiseerde observatie wordt voor de monitoring om de orde te kunnen handhaven bij grote evenementen niet toegepast. Dat dit niet gebeurt gaat naar ons oordeel niet ten koste van de algemene veiligheid.

Fractie:	***VVD-18***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Gebeurtenissen elders in de wereld hebben hun weerslag op de aanzienlijke diasporagemeenschappen in Arnhem. Welke extra middelen maakt het College naast de gelden vanuit het Rijk vrij om onze aanpak radicalisering succesvol voort te kunnen zetten en hier antwoord op te kunnen geven?
Antwoord:	Er is een plan van aanpak tegengaan radicalisering en een speciaal voor deze taak aangestelde specialist. De aanpak van radicalisering wordt onverminderd voortgezet, zowel ten aanzien van jihadistische radicalisering als andere vormen van extremisme. De aanpak van radicalisering wordt inderdaad bekostigd uit incidentele Rijksmiddelen. Er is nog geen beschikking van het Rijk voor 2023 ontvangen en dus komt deze post niet terug in deze begroting. We verwachten dat deze beschikking binnenkort zal worden gegeven. Met de versterking van de veiligheidscoördinatie van evenementen, demonstraties en manifestaties kan worden geanticipeerd op openbare orde problematiek die kan voortvloeien uit spanningen binnen diasporagemeenschappen in Arnhem.

Fractie:	***VVD-19***
Pagina:	41
Vraag:	Op het terrein van veiligheid werken we momenteel bijvoorbeeld met een specifiek dashboard om gegevens over overlast te monitoren. Kunt u een overzicht geven van cijfers over verschillende vormen van overlast en hoevaak en welke verschillende vormen van overlast (top 10) per wijk voorkomt.
Antwoord:	Het dashboard/instrument laat op kaarten zien waar voor de categorieën drugsoverlast, jeugdoverlast, overlast door verwarde personen, verkeersoverlast en verloedering registraties zijn gedaan. Momenteel betreft het registraties van fixi-meldingen en politieregistraties. In de toekomst zullen handhavingsregistraties hieraan worden toegevoegd.

Fractie:	***VVD-20***
Pagina:	
Vraag:	Financiën:

	Doordat de onttrekking van € 13,2 miljoen in 2026 van incidentele aard is en dus na 2026 niet meer gedaan wordt, is de begroting structureel in evenwicht. Vraag: Hoeveel ruimte is er op basis van de cijfers die we nu hebben voor het volgende College om net net als deze coalitie ook geld uit de algemene reserves te kunnen onttrekken? Wat is de verwachting?
Antwoord:	Omdat de begroting structureel in evenwicht is, vindt er volgens het huidige beeld vanaf 2027 jaarlijks geen mutatie van de algemene reserve plaats. Daarmee resteert volgens de huidige raming de € 26 miljoen boven de weerstandsfactor van 1,4 die incidenteel ingezet kan worden zoals opgenomen in de tabel op pagina 30.

Fractie:	***VVD-21***
Pagina:	
Vraag:	Extra handhaving ODRA structureel 1,5 ton en incidenteel 1,5 ton in 2023. Op basis waarvan is deze keuze gemaakt en hoe kunnen we zien of dit bedrag voor nu voldoende is gezien de grote opgaves die we hebben als stad?
Antwoord:	Zie ook vraag D66-13, p.17, Extra handhaving ODRA, 150k structureel en 150k incidenteel. In overleg met omgevingsdienst ODRA is bekeken voor welke onderwerpen op het gebied van natuur, milieu en leefbaarheid extra inzet op vergunningverlening en toezicht noodzakelijk danwel erg nuttig is. Dit geldt onder meer voor geluidsoverlast en andere hinder in de leefomgeving, bodem-, water- en luchtkwaliteit, natuurinclusief bouwen en toezicht op kapvergunningen. Ingeschat wordt dat met deze bedragen substantiële resultaten kunnen worden geboekt. Dit wordt uiteraard regelmatig getoetst aan de resultaten uit de praktijk.

Fractie:	***VVD-22***
Pagina:	
Vraag:	Een extra groene handhaver a 70k Op basis van welke gegevens blijkt dat dit nodig is en dat 1 extra groene handhaver voldoende is?
Antwoord:	Er zijn nu 2 groene gemeentelijke handhavers. Een voor de bossen (boven de Schelmseweg) en een voor de overige groene gebieden. Omwille van veiligheid (vormen van koppels tijdens controle) en de toenemende drukte in de natuur (de stad groeit, we bouwen dichtbij kwetsbare natuurgebieden, mensen zoeken sinds Covid meer en meer de natuur op maar zijn zich niet bewust van de spelregels die daar gelden) is 1,0 fte extra groene boa / boswachter noodzakelijk.

Fractie:	***VVD-23***
Pagina:	Mobiliteit
Vraag:	Mobiliteit pagina 2 raadsvoorstel: ‘’Om de groeiende stad bereikbaar en leefbaar te houden werken we aan een mobiliteitstransitie, waarvoor we tot en met 2026 onder meer twee keer € 8 miljoen uittrekken om de maximumsnelheden voor automobilisten terug te brengen, en het aantal rijstroken te verminderen.’’ Wat is het effect op de veiligheid en bereikbaarheid als we de snelheid op deze schaal verlagen? Wat zijn de onderliggende cijfers/conclusies waaruit blijkt dat dit goed is om te doen? Hoe is het College tot dit bedrag gekomen? Kan het College inzichtelijk maken wat het voor de ambities betekent als we dit bedrag terugbrengen naar twee keer 4 miljoen of twee keer een miljoen euro?
Antwoord:	We verwachten een positief effect op de verkeersveiligheid. We zien nu immers wegen in Arnhem waar teveel asfalt, of teveel rijstroken liggen. Er zijn in Arnhem nog diverse verkeersaders die aangelegd en ontworpen zijn in de jaren 60, 70 en 80 van de vorige eeuw. In die tijd was het vanuit stedenbouwkundig oogpunt gebruikelijk om autowegen in de stad over te dimensioneren. Dat nodigt uit tot te hard rijden en daarmee tot verkeersonveilige situaties. Ook zijn er wegen waarop nu nog relatief hard mag worden gereden, wat het gevolg van een ongeval groter maakt,

	dan wanneer er met lagere snelheid wordt gereden. Een goede inrichting van de weg, conform de wegcategorisering waaronder de weg valt is daarbij belangrijk. Aan die goede inrichting wordt het geld besteed. Naast een positief effect op de verkeersveiligheid verwachten we ook een positief effect op de bereikbaarheid. Op dit moment zijn er op een aantal verkeersaders grote snelheidsverschillen tussen het gemotoriseerde verkeer, waardoor naast verkeersonveiligheid er ook sprake is van een “schokkerige” verwerking van het verkeer. Door het nivelleren van de snelheden ontstaat er een meer continue verkeersstroom die een betere doorstroming kent. Er is tot nu toe alleen een analyse op hoofdlijnen gedaan. Er zijn daarbij al verschillende wegen in beeld die op de no regret lijst staan. Welke we ook daadwerkelijk gaan aanpakken hangt van de nadere uitwerking af die we gaan doen. Daarin kijken in meer detail of aanpassing daadwerkelijk mogelijk is, hoe die wijziging er dan uit moet komen te zien en of er een slimme koppeling met beheer en onderhoud te maken is etc. Zodra we aan de slag gaan met concrete projecten berekenen we of die weg echt kan blijven functioneren bij een lagere snelheid of met minder rijstroken. Hierin is immers nog maatwerk te maken door bijvoorbeeld kruispunten wel of niet aan te passen (kruispunten zijn vaak het maatgevend in de verkeersafwikkeling). Wat betreft de autobereikbaarheid verwachten wij daarom in eerste instantie beperkte effecten, omdat we eerste de locaties aanpakken waar nu veel asfalt ligt en waar we de snelheid of het aantal rijstroken kunnen aanpassen, zonder dat dit grote bereikbaarheidseffecten heeft. Het aanpassen van weginfrastructuur is relatief duur en kent meerdere onzekerheidsfactoren (omvang aanpassing, wel of niet aanpassen kruispunten, wel of niet mee kunnen werken tijdens groot onderhoud). We zijn er vanuit gegaan dat een ‘gemiddeld’ omvangrijk project 1 miljoen kost en een ‘gemiddeld’ klein project een half miljoen. Vervolgens hebben we op hoofdlijnen gekeken hoeveel locaties we zien waarop de snelheid of het aantal rijstroken kan worden aangepast en daarbij ook in overweging genomen hoeveel projecten er per jaar kunnen worden uitgevoerd. De combinatie van deze factoren heeft geleid tot de genoemde bedragen. We hebben nog geen inzicht en het exacte aantal projecten dat we de komende jaren gaan doen. We zien voldoende kansen en mogelijkheden om met het huidige budget tot goede verbetering aan het wegennet te komen. Als het bedrag 2x of 4x zo klein wordt, kunnen we ook 2x of 4x zo weinig projecten realiseren.

Fractie:	***VVD-24***
Pagina:	Pagina 22 mobiliteit
Vraag:	Verminderen aantal rijbanen zoals de Nijmeegseweg, de Groningersingel, de Kronenburgsingel en diverse wegen in Presikhaaf. Hoevaak worden deze wegen gemiddeld per dag gebruikt door automobilisten? Is het bekend waarom deze mensen deze routes pakken? Wat zijn mogelijke alternatieve routes waar de automobilist naar kan uitwijken door vermindering van deze rijbanen? Is hier onderzoek naar gedaan? Wat betekent dit voor sluipverkeer in de wijken rondom deze wegen? Is daarover met bewoners gesproken?
Antwoord:	Ja, deze cijfers zijn bekend. Deze kennen een grote variabiliteit naar etmaal, wegvak en ochtend- en avondspits. We kennen de functie van deze wegen in het netwerk mede daardoor weten we waarom mensen deze wegen gebruiken. We hebben nog geen onderzoek gedaan naar alternatieve routes en sluipverkeer. Zodra we de concrete projecten en met name concrete aanpassingen weten, maken we dit inzichtelijk. De plannen zullen dan aangepast worden op basis van die inzichten. Relatief eenvoudige ‘knop’ om aan te draaien is daarbij het wel of niet aanpassen van kruispuntcapaciteit (wat vaak maatgevend is in de verkeersafwikkeling). Zolang er nog geen nieuw mobiliteitsplan is, is daarbij het uitgangspunt dat het wegennet moet blijven functioneren, zoals dat nu ook gebeurt. Wij verwachten ook dat dit mogelijk is, omdat we in eerste de locaties aanpakken waar nu veel asfalt ligt en waar we de snelheid of het aantal rijstroken kunnen aanpassen, zonder dat dit grote

	bereikbaarheidseffecten heeft. Benodigde gesprekken met bewoners hebben we als we met de concrete projecten aan de slag gaan.

***Fractie**:*	***VVD-25***
Pagina:	Pagina 62 mobiliteit
Vraag:	‘’Samen met bewoners en de afdeling mobiliteit wordt onderzocht wat er nodig is om vaker de fiets te pakken of te gaan wandelen en een aantal wegen om te vormen naar een 30 km weg. Bewoners ervaren minder last van hardrijders.’’ Op basis van welke gegevens blijkt dat bewoners minder last hebben van mensen die keurig 30 rijden in plaats van mensen die keurig 50 km per uur rijden? Gaat deze alinea over mensen die te hard rijden of alle mensen die harder rijden dan 30?
Antwoord:	Uit fixi meldingen en directe contacten met bewoners blijkt dat bewoners hinder ervaren van 50 km/u wegen. Op deze wegen ligt de snelheid (logischerwijs) ook hoger, met op plekken waar dat mogelijk is soms hoge uitschieters. Beide leiden tot meer (ervaren) hinder dat bij 30km/u wegen.

***Fractie**:*	***VVD-26***
Pagina:	Mobiliteit pagina 103
Vraag:	Verlagen van maximumsnelheid van 70 km per uur naar 50 km per uur. Kan het College aangeven op basis van welke gegevens de conclusie wordt getrokken dat dit veiliger EN beter is voor het milieu. Vooral dat laatste zien we graag onderbouwd worden.
Antwoord:	Hoe lager de snelheid, des te kleiner de snelheidsverschillen tussen de verkeersdeelnemers. Een lagere snelheid verkleint daarbij (bij goede inrichting van de weg) de kans op een ongeval, maar maakt vooral de impact van een ongeval kleiner. Wat betreft het milieu. Aan dit onderdeel zitten twee aspecten: directe en indirecte effecten. Directe effect van de verlaging van de snelheid is minder geluidsoverlast (hoe minder hard, des te minder geluid). De uitstoot effecten zijn iets complexer. Een lagere snelheid leidt niet direct tot minder uitstoot. De winst zit met name bij het optrekken naar de maximumsnelheid. Onder andere door kruispunten (maar soms ook een langzamer voorganger) komt het verkeer op 70km/uur wegen soms tot stilstand of rijdt het een lagere snelheid. Het optrekken richting die hogere snelheid leidt tot meer uitstoot (of andersom: als de maximumsnelheid lager ligt, trekt het verkeer naar een lagere snelheid op, met minder uitstoot tot gevolg). Er is ook nog sprake van een indirect effect. Verlaging van de rijsnelheid zorgt ervoor dat de reistijd per auto toeneemt, maar ook dat het door een andere inrichting van de weg (meer ruimte voor groen of voor de fietser) aantrekkelijker wordt om te gaan fietsen. Dat leidt uiteindelijk tot minder autoverkeer en daarmee milieuvoordelen.

***Fractie**:*	***VVD-27***
Pagina:	
Vraag:	Wonen: Aanpak woonoverlast pagina 20: Kunnen we de meest actuele cijfers zien over het aantal meldingen van woonoverlast en hoe vaak daarop is gehandhaafd?
Antwoord:	Dit jaar zijn 267 meldingen van woonoverlast ontvangen. De ODRA heeft in het kader van de omgevingswet 53 meldingen behandeld. Handhaving heeft 24 gevallen behandeld. In 12 gevallen heeft de politie een geval van woonoverlast overgenomen. In 7 gevallen is een informele waarschuwing gegeven en één keer is een gedragsaanwijzing opgelegd. Het uitgangspunt is om betrokkenen uit te nodigen voor een gesprek om te komen tot een oplossing. Pas als dit niet werkt, kan worden overgegaan tot een waarschuwing en in ultimo een gedragsaanwijzing.

***Fractie**:*	***VVD-28***

<table>
<tr><td>Pagina:</td><td></td></tr>
<tr><td>Vraag:</td><td>Op pagina 90 staan de cijfers over het gemiddelde totaalbedrag in euro’s per jaar dat een huishouden betaalt aan woonlasten, waarin er een afnemende trend is tot en met 2021. Wat zijn de verwachtingen voor de jaren 2022, 2023, 2024, 2025 in vergelijking met dit tabel.</td></tr>
<tr><td>Antwoord:</td><td>De bedragen die zijn opgenomen over de jaren 2018 tot en met 2022 zijn afkomstig uit de door het Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden (Coelo) gepubliceerde Atlas van de lokale lasten. Het gaat hier om woonlasten voor huishoudens met een koopwoning.

Het Coelo publiceert de Atlas in het eerste kwartaal van het betreffende belastingjaar. De cijfers over 2023 (en verder) zijn op dit moment dan ook nog niet bekend.

Als we op basis van de in het coalitieakkoord opgenomen afspraken over de lokale heffingen een doorkijk maken naar de jaren 2023-2026, dan betekent dit voor de jaarlijkse woonlasten het volgende*:

Voor een meerpersoonshuishouden (deze bedragen vormen de basis voor de op pagina 203 opgenomen ontwikkeling in het BBV-kengetal woonlasten meerpersoonshuishouden):

<table>
<tr><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td></tr>
<tr><td>€ 978</td><td>€ 1.015</td><td>€ 1.053</td><td>€ 1.090</td></tr>
</table>

Voor een eenpersoonshuishouden (alleen de afvalstoffenheffing is anders):

<table>
<tr><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td></tr>
<tr><td>€ 904</td><td>€ 937</td><td>€ 972</td><td>€ 1.006</td></tr>
</table>

* bij deze berekeningen zijn een aantal aannames gedaan voor nu nog niet bekende gegevens, bijvoorbeeld over de ontwikkeling in het aantal huishoudens en in de aan de riool- en afvalstoffenheffing toerekenbare lasten.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td><u>Fractie</u>:</td><td><u>VVD-29</u></td></tr>
<tr><td>Pagina:</td><td></td></tr>
<tr><td>Vraag:</td><td>Een groot deel van de Arnhemmers woont in een slecht of matig geïsoleerd huis. De inspanning om mensen uit energie armoede te houden of halen is groot.
Hoeveel procent van de woonvoorraad van de corporatiewoningen heeft intussen energielabel C of hoger?
Wat is de doelstelling als het gaat om isoleren van de woonvoorraad van corporatiewoningen en wat is het tijdspad daarbij?

En wat is de stand van zaken voor particulieren huurwoningen?</td></tr>
<tr><td>Antwoord:</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td><u>Fractie</u>:</td><td><u>VVD-30 (mondeling gesteld 5-10)</u></td></tr>
<tr><td>Pagina:</td><td>162</td></tr>
<tr><td>Vraag:</td><td>Welke panden verhuurt de gemeente Arnhem waarvan de baten optellen tot € 3,3 mln</td></tr>
<tr><td>Antwoord:</td><td>Dat zijn enerzijds de opbrengsten die van de sportpanden die niet aan Sportbedrijf Arnhem worden verhuurt, maar aan andere sportverenigingen als Ciko ’66 en Sportcentrum Rijkerswoerd en een aantal gymzalen. Anderzijds zijn het panden die verhuurt worden aan IKC de Klimop in Elderveld en de dag- en nachtopvang aan de Remisestraat aan Iriszorg.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td><u>Fractie</u>:</td><td><u>VVD-31 (mondeling gesteld 5-10)</u></td></tr>
<tr><td>Pagina:</td><td></td></tr>
<tr><td>Vraag:</td><td>Wat is onze bijdrage aan B2L? Hoeveel sparen wij voor de kroonjaar? Hoe gaan we het proces richting kroonjaar vormgeven?</td></tr>
<tr><td>Antwoord:</td><td>De herdenking van de Slag om Arnhem en de evacuatie die daarop volgde is een heel belangrijk moment voor Arnhemmers, de veteranen, hun families en nieuwe generaties. Wij geven hier</td></tr>
</table>

invulling aan door middel van een herdenkingsavond met drie onderdelen: een bijeenkomst in de kerk, de ceremonie in de Berenkuil en B2L (naast vele activiteiten van derden).

De financiële bijdrage van de gemeente voor de uitvoering van Bridge to Liberation is in de afgelopen jaren toegenomen. De stichting heeft aangegeven dat er een aantal financierders na meerjarige bijdrage hebben afgehaakt vanwege interne richtlijnen (maximaal zoveel jaar sponsoring, zoals VSB fonds en SOFA). Bridge to Liberation experience leent zich vanwege de thematiek niet voor de (klassieke) sponsoring, waardoor ze moeite hebben om sponsoren te vinden.

Hieronder is het financiële overzicht van de kosten inclusief de bijdragen vanuit de gemeente, provincie en het vfonds in de afgelopen jaren.

Jaar van de uitvoering	Bijdrage gemeente Arnhem	Bijdrage provincie	Bijdrage vfonds	Totale bijdrage
2016	€130.000	€50.000	€100.000	€280.000
2017	€173.300	€50.000	€100.000	€323.300
2018	€150.000	€100.000	€150.000	€400.000
2019 (Kroonjaar)	€200.000	€200.000	€300.000	€700.000
2020 (COVID-19)	€122.000	€61.000	€61.000	€244.000
2021 (COVID-19)	€155.000	€80.000	€75.000	€310.000
2022	€315.000,- (begroting: €155.000 Amendement: €100.000 Garantstelling: €65.000	€80.000	€75.000	€410.000 (gesprek over aanspraak op de garantstelling komt bij de bestuurlijke evaluatie op 13.10)
2023	€155.000 + €100.000 via coalitieakkoord	€80.000	€75.000 (onder voorbehoud)	€ 410.000
2024 (Kroonjaar)	€155.000 + €100.000 via coalitieakkoord	Bijdrage in het kroonjaar is nog niet duidelijk	Bijdrage in het kroonjaar is nog niet duidelijk	€255.000
2025	€55.000 + €200.000 via coalitieakkoord	Bijdrage in het kroonjaar is nog niet duidelijk	Bijdrage in het kroonjaar is nog niet duidelijk	€255.000

Kroonjaar:
Voor het kroonjaar wordt er jaarlijks €50.000 gespaard. In 2024 hebben we een budget opgebouwd van €200.000. Net als in het vorige kroonjaar zullen we een plan maken voor de verdeling van dit budget. De stad wordt hierbij betrokken. Naast Bridge to Liberation willen we net als in 2019 met dit geld ook activiteiten ondersteunen verspreid over de stad om een zo groot mogelijk bereik en impact te hebben.
Provincie Gelderland zal ook financiële middelen beschikbaar stellen voor het kroonjaar. Hoogte van deze middelen en de verbindende voorwaarden zijn nog niet bekend.
Het is nog onbekend wat het vfonds, in het verleden een belangrijke financiële bron, in het kroonjaar gaat doen. Het vfonds heeft aangegeven geen meerjarige verplichtingen aan te gaan en beoordeelt jaarlijks de aanvragen.

D66

Fractie:	***D66-1 (mondeling gesteld 5-10, ook door GroenLinks en PvdA)***
Pagina:	
Vraag:	Hoe werkt het met Karakter als ouders willen dat hun kind daar naartoe gaat, maar het te zwaar is qua zorg. Hoe voorkom je dat? Wat doen we aan de wachtlijsten in de jeugdzorg? Hoe zorgen we dat kinderen die direct hulp nodig hebben dat krijgen?
Antwoord:	Karakter selecteert zelf strenger en wijst bijna de helft van de aanmeldingen voor een traject af, omdat de problematiek niet zwaar genoeg is voor deze hoog specialistische zorgaanbieder. Met andere grote zorgaanbieders GGZ jeugd (behandeling) is dit gesprek ook gevoerd en deze hanteren dezelfde werkwijze. De gemeente is ook in gesprek met de sociale wijkteams en de praktijkondersteuners jeugd bij de huisartsen om te kijken hoe zij te zware verwijzingen kunnen voorkomen. Een complex probleem zoals dat van de wachtlijsten GGZ jeugd (behandeling) vraagt om een brede aanpak. Dat betekent inzetten op het voorkomen van inzet van behandeling, bijvoorbeeld door kinderen hulp te bieden van de praktijkondersteuners jeugd bij de huisarts. Maar ook zorgen voor voldoende beschikbare behandelplekken bij aanbieders en inzetten op uitstroom uit behandeling, zodat plekken weer vrij komen voor andere kinderen. Deze ontwikkelingen worden samen met grote zorgaanbieders opgepakt (ProPersona en Karakter). Daarnaast zetten wij een zorgaccounthouder in die bemiddelt bij de wachtlijsten en zorgt dat kinderen zo snel mogelijk bij een (kleinere) aanbieder hun traject kunnen starten. De zorgaccounthouder denkt mee met het sociale wijkteam en de praktijkondersteuner jeugd in casussen en zorgt dat de juiste zwaarte van zorg wordt ingezet. Daarnaast zorgen wij dat kinderen op de wachtlijst in de tussentijd geholpen kunnen worden met inzet van andere hulp (denk aan begeleiding door een andere aanbieder of gesprekken met de praktijkondersteuner jeugd). Bij kinderen die in een crisissituatie zitten wordt overigens altijd direct hulp ingezet; daarbij beoordelen de behandelaars of er sprake is van een crisis.

Fractie:	***D66-2 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Arnhem deur tot deur vervoer is door provincie gestopt. Nu gaat het om halte tot halte vervoer. Het gaat om een kleine doelgroep waarvoor de regels moeten worden aangepast. Casus oudere dame. Kunnen we die pasje verstrekken aan doelgroep vanuit WMO? Wat zijn de kosten die daaraan verbonden zijn?
Antwoord:	Zie beantwoording vraag D66-51

Fractie:	***D66-3 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	110
Vraag:	- Op pagina 110 staat iets over opstellen van richtlijnen duurzaam bouwen, slopen en onderhouden in 2022. Vraag is hebben wij deze richtlijnen al of wanneer mogen deze verwacht worden? - Op pagina 110 wordt gesproken over de doelstellingen voorgebruik circulaire grondstoffen (2021 – 25% en 2030 – 50%). Vraag is waar staan we nu in 2022? Lukt het al de 25% te halen en hoe monitoren we dit?
Antwoord:	• Vanuit de Groene metropool regio Arnhem-Nijmegen (GMR) is, naar aanleiding van de circulaire doelen uit de Woondeal Arnhem-Nijmegen, de circulaire impactladder ontwikkeld. Hiermee kunnen partijen de mate van circulariteit van bouwplannen meten om de voortgang te kunnen bijhouden richting de doelen van 25 % circulair bouwen in 2025, en 50 % circulair bouwen in 2030. De impactladder is gebaseerd op de landelijke normeringen van circulair

	bouwen die op dit moment in vergaande fase van ontwikkeling zijn, in het bijzonder 'Het Nieuwe Normaal1' (HNN). De impactladder is in eerste instantie ontwikkeld voor de woningbouw maar is ook bruikbaar voor utiliteit. Op dit moment stimuleren en faciliteren we het gebruik van de impactladder bij ontwikkelaars in de woningbouw en ons eigen maatschappelijk vastgoed en gaan we evaluaties van projecten uitvoeren. Dit doen we in samenwerking met de GMR en Cirkelstad2. Op deze manier creëren we een eerste nulmeting. De impactladder is toepasbaar op nieuwbouw of sloop/nieuwbouw projecten. Richtlijnen voor onderhoud, renovatie en sloop worden op dit moment verkend maar zullen inhoudelijk aansluiten op de uitgangspunten van het nieuwe normaal en de circulaire impactladder. We zijn op dit moment nog in een verkennende fase waarin we het instrumentarium aan het testen zijn, maar uiteindelijk willen we het vertalen naar richtlijnen voor circulair bouwen. Dit kader wordt verwacht medio 2023. We zoeken hierin nadrukkelijk de samenhang met andere duurzaamheidsthema's voor de bouw, zoals energiepositiviteit, klimaatadapatie en natuurinclusiviteit. • De doelstellingen (2021 – 25% en 2030 – 50%) zijn de doelstellingen voor circulair bouwen uit de Woondeal Arnhem-Nijmegen[3]. Dit gaat dus over circulariteit in de woningbouw en niet de gehele economie in Arnhem of de regio. De GMR rapporteert jaarlijks over de voortgang[4]. Als toetsings- en screeningsinstrument voor circulariteit is vanuit de regio de bovengenoemde impactladder ontwikkeld. Op dit moment wordt de impactladder getest om in te kunnen schatten hoe we ervoor staan. Daarnaast laten we de komende periode een circulariteitsscan uitvoeren voor onze eigen activiteiten. De circulariteitsscan geeft inzicht in het niveau van circulariteit van de gemeente Arnhem en de belangrijkste verbeterkansen voor onze eigen grondstofstromen in het maatschappelijk vastgoed, facilitaire producten en diensten en de openbare ruimte. Deze analyse zal in april 2023 gereed zijn en de resultaten zullen onderdeel zijn van de evaluatie van het 'uitvoeringsprogramma circulaire economie 2022-2023', dat medio 2023 verwacht wordt.

Fractie:	***D66 -4 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	107
Vraag:	In de tekst op pagina 107 staat dat we werken aan een integrale terrasverdeling. Hoe verhoudt dit zich tot de terrasverruiming die tijdens corona is geregeld?
Antwoord:	De aanleiding voor een integrale terrasverdeling op de Korenmarkt zit hem in het vraagstuk van de 'schaarse vergunning'. Dit is ook zo opgenomen in het Terrassenbeleid (2019). Deze tekst luidt als volgt: *De Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State heeft op 2 november 2016 uitspraak gedaan in een zaak over een speelautomatenhal die consequenties heeft voor vergunningverlening door gemeenten bij zogenaamde schaarse vergunningen.* *Kort samengevat bepaalt de uitspraak:* *• Een gemeentelijke verordening kan niet worden gebruikt om de regels zo toe te snijden op een concrete situatie dat het er feitelijk op neer komt dat er maar één van tevoren beoogde ondernemer voor vergunning in aanmerking komt;* *• Daar waar sprake is van een beperkt aantal vergunningen waarbij het aantal gegadigden het aantal vergunningen overtreft (de zogenaamde schaarse vergunningen) zijn vergunningen voor onbepaalde tijd in beginsel niet toegestaan.* De terrassen op de Korenmarkt vallen hier onder, omdat de nieuw te openen foodhall in de Korenbeurs (het voormalig filmhuis) terrasruimte wil gebruiken, waardoor het aantal gegadigden het aantal vergunningen overtreft.

1 Een nieuwe nationale norm voor wat circulair bouwen betekent. Is nog in ontwikkeling en moet in 2023 af zijn. Wordt ontwikkeld door een consortium van ministeries, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Zie hier meer informatie.

2 Cirkelstad is een netwerkorganisatie van duurzame bouwbedrijven en overheden. Verschillende steden hebben hun 'eigen' Cirkelstad waaronder Arnhem. De gemeente is sinds september actief lid.

[3] Woondeal Arnhem – Nijmegen. Samenwerkingsagenda voor de woningbouwopgave in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

[4] Voortgang Woondeal - Groene Metropoolregio

	De coronacrisis heeft de beoogde verdeling echter vertraagd; bovendien is door deze crisis de foodhall nog niet open. Hierdoor is er qua tijd geen conflict met de terrasverruiming tijdens corona (de zogenaamde corona-terrassen). Deze zijn namelijk verruimd tot en met 31/12/2022. Wel helpt deze verruiming met de te leggen terraspuzzel; het is een denkrichting / onderdeel van de toekomstige terrasindeling. Wij proberen deze voorgestelde terrasindeling eerst met de ondernemers in kwestie af te ronden. Het heeft onze voorkeur om tot een gedragen oplossing te komen na actief overleg en participatie. Lukt het niet om er onderling uit te komen, dan zal het de het college een besluit moeten nemen. In den lande zien we voorbeelden hiervan (Nijmegen heeft de beschikbare ruimte op gelijke wijze verdeeld over het aantal deelnemers, terwijl in sommige gemeenten er wordt gewerkt met een loting bij de notaris). Omdat een harde beslissing van hogerhand waarschijnlijk tot lange juridische procedures gaat leiden proberen wij het eerst onderling met de ondernemers. Nu is het niet zo dat wij weglopen voor procedures na rechtmatig overheidsoptreden, maar voorkomen is beter dan genezen.

***Fractie**:*	***D66-5 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	In de jaarlijkse bijstellingen wordt rekening gehouden met loon/prijsstelling gebaseerd op 2,4% CPI. Welk risico zien we hierin als we dit afzetten tegen de huidige stijging van de energieprijzen? Maw: hoe verhoudt zich dit percentage tot de actuele cijfers en in hoeverre lopen we hierin een risico?
Antwoord:	Zie ook de antwoorden op D66-32 en D66-33 De meest recente raming van de cpi door het CPB komt uit Macro Economische Verkenning 2023 die op 20 september jl. is gepubliceerd. De raming van de cpi voor 2023 bedraagt hierin 2,6 %. De cpi wordt voor 30% bepaald door de ontwikkeling van de kosten van een standaard huishouden voor huisvesting, water, elektriciteit en dagelijks onderhoud van de woning. Deze component heeft een kleiner gewicht in de gemeentebegroting. Daarmee is het waarschijnlijk dat uit de geraamde indexering de hogere energielasten gedekt kunnen worden. Via het accres van het gemeentefonds worden gemeenten voor een groot deel gecompenseerd voor de loon- en prijsontwikkeling. Daarmee wordt het risico beperkt.

***Fractie**:*	***D66-6 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	40 e.v.
Vraag:	Wat is het verschil tussen wijkbudgetten en de algemene budgetten van wijken algemeen? Waar moet ik op sturen? Hoe is de verdeling naar de wijken?
Antwoord:	De budgetten bij Wijken Algemeen zijn van toepassing op alle wijken. Om niet per wijk te herhalen, wat voor alle wijken geldt, is gekozen om dit éénmaal te verwerken bij Wijken Algemeen. De verdeling van een budget naar de wijken gebeurt aan de hand van verdeelsleutels. Zo wordt bijvoorbeeld voor het budget van openbare ruimte gekeken naar de m2 per wijk.

***Fractie**:*	***D66-7 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	Participatie en armoede
Vraag:	Wat is de stand van zaken SROI?
Antwoord:	Binnen de gemeente Arnhem nemen we Social Return on Investment aan de voorkant altijd als overweging mee bij nieuwe aanbestedingen en opdrachten. Net als de wens om lokaal, duurzaam en circulair in te kopen. Op dit moment doen we hier ervaring mee op en bekijken we wat nodig is om dit nog breder toe te passen in komende jaren. Social return (SROI) is een hulpmiddel om arbeidsparticipatie te stimuleren en meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook andere invullingen van de ‘social return’ zijn overigens mogelijk. In 2020 stelde de gemeente Arnhem hier beleid op vast. In 2023 wordt – na de afgelopen jaren proef te hebben gedraaid - gestart met een regionaal steunpunt SROI waarbij gemeenten en werkgevers in de arbeidsmarktregio ontzorgd worden bij de invulling van SROI. In het laatste kwartaal van 2022 zal de gemeenteraad via een raadsbrief hierover nader geïnformeerd worden.

Fractie:	***D66-8 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	133
Vraag:	"Wij willen ten opzichte van 2022 in 2023 25% meer mensen ondersteunen naar betaald werk." Hoe wil het college dit doen?
Antwoord:	Het genoemde getal ziet op de inzet van loonkostensubsidie en jobcoaching als ondersteunende instrumenten naar werk. Op die ondersteuning intensiveren wij in komend jaar verder ten opzichte van dit jaar. Wij zijn met iedereen die een bijstandsuitkering ontvangt in gesprek, ook personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zij kunnen zonder ondersteuning en de inzet van het instrumentarium niet betaald aan het werk. De inzet van het instrumentarium vergroot de kans op het verkrijgen van een betaalde baan aanzienlijk. De bestuursrapportage geeft goed zicht op de inzet en de effecten, zo kunt u bijvoorbeeld zien dat de inzet van loonkostensubsidie, een subsidie die wij beschikbaar stellen aan de werkgever nadat hij onze inwoner een dienstverband aanbiedt, stijgt.

Fractie:	***D66-9 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	Participatie en armoede
Vraag:	Is het mogelijk de armoedeval te kwantificeren?
Antwoord:	De armoedeval is niet eenduidig te kwantificeren. De rapportage van het Nibud die nu in voorbereiding is, geeft hier enig inzicht in. Het onderzoek maakt de specifieke situatie voor verschillende huishoudenssamenstellingen en inkomensgroepen inzichtelijk.

Fractie:	***D66-10***
Pagina:	9
Vraag:	Op pagina 9 wordt gesproken van een post die ten onrechte niet structureel was opgenomen. Over welke post gaat dit?
Antwoord:	In de Begroting 2022 is op pagina 7 de reservering van € 1,0 miljoen extra middelen jeugdzorg opgenomen. Deze was in de administratie in eerste instantie tot en met 2025 (het laatste jaar van de Begroting 2022) verwerkt. Dit was ook het geval bij een aantal andere posten. Begin dit jaar, toen de jaarschijf 2026 aan de P&C-cyclus werd toegevoegd, werd dit voor deze posten gecorrigeerd. De reservering van de extra middelen voor jeugdzorg is toen echter per abuis dubbel gecorrigeerd. In de stand van de toevoegingen en onttrekkingen voorafgaand aan het coalitieakkoord (zoals opgenomen in de tabel op pagina 6) zat deze dubbele correctie. Met de correctie van de structurele boeking AR zoals opgenomen in de tabel op pagina 9, vindt er voor 2026 en verder jaarlijks een reservering van € 1,0 miljoen van extra middelen jeugdzorg plaats zoals besloten in de Begroting 2022.

Fractie:	***D66-11***
Pagina:	10
Vraag:	Op pagina 10 wordt gesproken van een ‘stikstofagenda’. Kunnen we deze stikstofagenda ontvangen danwel waar kunnen we deze vinden?
Antwoord:	De stikstofagenda, zoals in de begroting genoemd, is nog geen fysiek document. Het omvat de werkzaamheden en overleggen die in het kader van stikstof worden uitgevoerd en bijgewoond (zie ook raadsbrief van oktober 2021: Stand van zaken stikstofagenda Arnhem - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)). De fysieke stikstofagenda is in de maak en nog niet beschikbaar. De verwachting is deze in het eerste half jaar van 2023 gereed is.

Fractie:	***D66-12***
Pagina:	10
Vraag:	Formatie SBR (pagina 10): uit het vorige week verschenen rapport blijken grote verschillen in dit knelpunt per beleidsterrein. Hoe wordt de 2,5 miljoen over de beleidsterreinen verdeeld en hoe verhoudt dat zich tot de ambities uit de begroting?

Antwoord:	De structureel in de begroting 2023 opgenomen middelen ad 2,5 miljoen zijn ter dekking van de discrepantie die in het verleden is ontstaan tussen beschikbare formatie enerzijds en de gevraagde opgaven in en voor de stad anderzijds. Eerder zijn deze door de raad incidenteel toegekend; in de begroting 2023 wordt, conform het coalitieakkoord, structurele dekking voorzien. Het door Berenschot uitgevoerde onderzoek bevestigt dat, op totaalniveau, geen grote afwijking tussen opgaven en capaciteit zit, mede in relatie tot vergelijkbare gemeenten. De (extra) ambities in de begroting 2023 zijn voorzien van middelen, onder andere voor capaciteit. Met deze middelen en de structurele toekenning van het bedrag ad. € 2,5 miljoen kunnen zowel de in het verleden ingezette activiteiten en programma's worden voortgezet als nieuwe ambities worden ingevuld. Daarbij zijn coalitieakkoord en begroting 2023 voor de ambtelijke organisatie aanleiding om op basis van prioritering en posteriorisering vanuit een integrale benadering voorstellen te doen aan het college.

Fractie:	***D66-13***
Pagina:	
Vraag:	Extra budgetten voor de ODRA: op verschillende plekken wordt extra geld uitgetrokken voor activiteiten van de ODRA. Kunnen wij een overzicht ontvangen van welke extra budgetten dit zijn en welke activiteiten hierbij horen.
Antwoord:	*p.9, Milieutoezicht ODRA, 150k structureel* p.12: Er wordt € 150.000 extra budget voor ODRA begroot voor het uitvoeren van extra controles. Enerzijds als gevolg van inventarisaties op bedrijventerreinen waaruit blijkt dat er 300 bedrijven zijn die niet bij de ODRA bekend waren en anderzijds door nieuwe controlefrequenties als gevolg van een nieuwe risico-analyse van het bedrijvenbestand. *p.17, Intensivering milieutoezicht, 33k structureel* p.18: Bij het opstellen van de begroting 2023 van de ODRA is gebleken dat op basis van de meest actuele gegevens over het aantal bedrijven € 183.000 nodig zal zijn. Om die reden wordt de € 150.000 structureel met € 33.000 aangevuld. *p.17, Extra handhaving ODRA, 150k structureel* *p.17, Extra handhaving ODRA, 150k incidenteel 2023* p. 18: Om het milieutoezicht (vergunningen, toezicht en handhaving) te verstevigen is het nodig dat de Omgevingsdienst (ODRA) hier extra budget voor ontvangt. Het gaat om een versteviging van taken op het gebied van natuur, milieu en leefbaarheid, voor aspecten die met de huidige middelen te weinig aandacht krijgen. Voorbeelden zijn geluidsoverlast en andere hinder in de leefomgeving, bodem-, water- en luchtkwaliteit, natuurinclusief bouwen en toezicht op kapvergunningen. Voor verankering in beleid, uitwerking en implementatie is een incidenteel budget opgenomen. *p.9, gevolgen Wet kwaliteitsborging bouw, 130k structureel* p.12: Naar schatting worden € 130.000 extra kosten per jaar gemaakt door de invoering van de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb). Met de Wkb (die tegelijk met de Omgevingswet in werking treedt) verdwijnt een aantal taken van de ODRA naar particuliere toezichthouders. Deze kosten kunnen niet meer verhaald worden door de leges maar zorgen nog wel voor werkzaamheden bij de ODRA. *p.10, Uitvoering en handhaving reguleringsinstrumentarium, 60k structureel* p.13: In de begroting worden extra middelen opgenomen voor de structurele capaciteit bij ODRA voor uitvoering en handhaving reguleringsinstrumentarium, onder andere voor goed verhuurderschap, kamerverhuur, handhaving regulering betaalbare koop en huur.

Fractie:	***D66-14***
Pagina:	
Vraag:	In de begroting wordt gecompenseerd voor loon- en prijsstijgingen. In hoeverre worden subsidies aan maatschappelijke organisaties hiermee voldoende gecompenseerd voor hun individuele energielasten? Kan hierbij onderscheid worden gemaakt tussen organisaties in gemeentelijk vastgoed en overige maatschappelijke organisaties?

Antwoord:	De indexatie van de subsidies voor 2023 bedraagt 3,1% wat is opgebouwd uit 58% loonvoet sector overheid van 3,6% en 42% cpi van 2,4%. Het is afhankelijk van de aard van de kostenopbouw van een subsidiepartner of de energielasten volledig kunnen worden gedekt.

Fractie:	***D66-15***
Pagina:	
Vraag:	Welke indexaties past de gemeente in 2023 toe op huurprijzen en welke indexaties passen we toe op bijbehorende subsidies?
Antwoord:	De huurprijzen voor 2023 worden in mei 2023 geïndexeerd op basis van de stijging van de cpi januari 2023 ten opzichte van de cpi januari 2022. De indexatie van de subsidies voor 2023 bedraagt 3,1% wat is opgebouwd uit 58% loonvoet sector overheid van 3,6% en 42% cpi van 2,4%.

Fractie:	***D66-16***
Pagina:	15
Vraag:	Pagina 15 onderaan: “Eén van de twee hoofdopgaven” is versterking van het energycluster. Wat is de andere hoofdopgave?
Antwoord:	De andere hoofdopgave die geformuleerd is in de Economische agenda 2021-2025 en het resultaat is van het participatietraject met de stad, is het zijn van een economisch aantrekkelijke stad. Of, zoals in de agenda omschreven staat, het onderscheidend vermogen van Arnhem als economisch aantrekkelijke stad binnen de Groene Metropool Arnhem-Nijmegen-Wageningen verder uitbouwen (met eigen economische speerpunten, de iconen op het gebied van cultuur, sport en toerisme en de diversiteit aan woon- en werkmilieus in een groene omgeving). De economisch aantrekkelijke stad geeft uiting aan de economische veelzijdigheid van de stad (meerdere economische speerpunten), de iconen op het gebied van cultuur, sport en toerisme (die echt onderscheidend zijn) en de beschikbaarheid van diversiteit aan woon- en werkmilieus in een groene omgeving (in de stad, maar ook in de omgeving). Een goede bereikbaarheid van al deze functies is van groot belang voor een economisch aantrekkelijke stad. Dit alles maakt dat je als stad een goed vestigingsklimaat behoud. Die drie elementen maken Arnhem een aantrekkelijke economische stad voor de inwoners en bedrijven, maar ook om nieuwe inwoners, jong talent, bezoekers en bedrijven aan te trekken.

Fractie:	***D66-17***
Pagina:	16
Vraag:	Pagina 16: Groene bushalte op de Mandelabrug: wat is hiervan de stand van zaken in relatie tot de toegankelijkheid van de halte voor rolstoelgebruikers en slechtzienden en in relatie tot de verkeersveiligheid en het doorgaande fietsverkeer?
Antwoord:	De uitvoering is in volle gang. Als gevolg van langere levertijden van leveranciers en omdat er een transformatorruimte van Liander onder de nieuwe trap komt, loopt het project een paar maanden vertraging op. Met betrekking tot toegankelijkheid: mindervaliden kunnen al enige tijd gebruik maken van de halte door de nieuwe middengeleider op de Nelson Mandelabrug. Het nieuwe ontwerp van de bushalte is besproken met het APCG en voldoet verder aan alle uitgangspunten en randvoorwaarden uit het Handboek Toegankelijkheid. De situatie dat een hoofdfietsroute achter de bushalte ligt, blijft hetzelfde. Door het toepassen van een andere verharding in de fietsroute (van asfalt naar gebakken klinkers) worden de fietsers geattendeerd op het feit dat de snelfietsroute eindigt en het centrum begint en op de aanwezigheid van de bushalte en overstekende voetgangers. De nieuwe trap aan de centrumzijde van de brug zal begin 2023 geplaatst gaan worden. Het groen en de nieuwe abri’s met sedumdak worden in de maand november aangebracht.

Fractie:	***D66-18***
Pagina:	17
Vraag:	Bestrijding van invasieve exoten: waarom is dit een incidenteel budget? We zetten ook in op meer biodiversiteit. In hoeverre wordt het tegengaan van exoten gecombineerd met het versterken van biodiversiteit? Wordt er ook een risico-analyse gemaakt van nieuwe invasieve exoten in relatie tot globalisering en klimaatverandering?

Antwoord:	Door het inzetten van dit budget kunnen we de groeiplaatsen van invasieve exoten terugdringen tot een beheersbaar niveau. De inschatting is dat het beheersen daarna in het reguliere onderhoud kan worden meegenomen. Het bestrijden alleen al draagt bij aan de biodiversiteit, doordat de groeiplaatsen van deze invasieve exoten worden teruggedrongen ontstaat er groeiruimte voor gewenste inheemse soorten met name in de natuurterreinen. Versterken van de biodiversiteit is standaard onderdeel van beleid, realisatie en uitvoering. O.a door extensief maaien, diversiteit en gelaagdheid in beplanting aan te brengen en natuur-inclusief bouwen. We kijken naar de landelijke richtlijnen invasieve exoten en houden de ontwikkelen van deze soorten in de gaten.

Fractie:	***D66-19***
Pagina:	19
Vraag:	Het college stelt voor om pachtcontracten af te kopen. Hoe lang zouden de af te kopen contracten nog doorlopen als we ze niet afkopen?
Antwoord:	Vrijwel alle pachtovereenkomsten voor landbouw zijn reguliere pachtovereenkomsten. Deze overeenkomsten hebben wisselende ingangsdata en zijn afgesloten voor zes jaren. Deze overeenkomsten worden steeds van rechtswege voor 6 jaar verlengd tenzij deze tegen het einde van de termijn worden opgezegd met inachtneming van ten minste een termijn van één jaar voor de opzegging. Opzegging kan alleen op basis van de wettelijke limitatieve gronden genoemd in artikel 7:370 BW en behoeft de goedkeuring van de grondkamer. Een opzegging door de verpachter is nietig, indien niet de gronden voor opzegging worden vermeld. Bij verzet tegen de opzegging door de pachter zal de rechter de opzeggingsvordering slechts toewijzen als aan de gronden genoemd in artikel 7:370 is voldaan.

Fractie:	***D66-20***
Pagina:	20
Vraag:	Er wordt geld uitgetrokken voor het tegengaan van seksuele intimidatie. Dit lijkt vooral besteed te worden aan het vergroten van weerbaarheid. Welk deel van het budget wordt ingezet om het gedrag van daders te veranderen?
Antwoord:	De aanpak die wordt bekostigd uit de extra middelen is integraal en richt zich op zowel slachtoffers, omstanders als (potentiële) daders.

Fractie:	***D66-21***
Pagina:	20
Vraag:	Uitbreiden beschikbaarheid Prep bij GGD: hoeveel extra plekken zijn er per 1-1-2023 beschikbaar? Waar vinden we deze inzet terug in de begrotingsprogramma's?
Antwoord:	Tot op heden is er nog geen uitvoering gegeven aan het uitbreiden van de beschikbaarheid van PREP via de GGD. In 2023 zal dit samen met de GGD worden opgepakt.

Fractie:	***D66-22***
Pagina:	21
Vraag:	Handhavers: Voor de leefbaarheid van wijken komt extra budget beschikbaar. Wanneer kunnen we het plan verwachten, op basis waarvan het budget voor leefbare wijken besteed gaat worden?
Antwoord:	Om het extra investeringsbudget voor leefbare wijken effectief in te zetten wordt gewerkt aan een integraal plan. In dit plan wordt gekeken naar de belangrijkste knoppen waaraan gedraaid moet worden om de leefbaarheid te bevorderen op plekken waar dat meer is dan anders en hoe we de inspanningen die we al plegen (bijvoorbeeld via de wijkveiligheidsplannen) bundelen in gebieden waar de leefbaarheid onder druk staat. Hierin spelen onder andere thema's als veiligheid (en ook de rol, houding en inzet van handhavers gericht op de wijk) en welzijn een grote rol. Naar verwachting is het plan in het voorjaar van 2023 gereed, hierover wordt de komende weken ook een raadsbrief verstuurd naar de raad.

Fractie:	***D66-23***
Pagina:	21

Vraag:	Handhavers: Is de huidige formatie aan handhavers volledig ingevuld? Zo nee, hoeveel FTE zoeken we nog?
Antwoord:	De huidige capaciteit buiten is volledig gevuld.

Fractie:	***D66-24***
Pagina:	21
Vraag:	Beschut werk: hoe verhoudt het toegevoegde budget zich tot de instroom in beschut werk?
Antwoord:	We zien een (voorzichtige) stijgende lijn in het aantal positieve adviezen Beschut werk. Op dit moment zijn er 47 positieve adviezen beschut werk. Hiervan zijn 19 werkplekken gerealiseerd. 28 inwoners volgen nog een traject als toeleiding naar een beschutte werkplek of zijn nog in een oriënterende fase. De verwachting is dat het aantal beschutte werkplekken nog toeneemt als resultaat van de gesprekken die we nu nog voeren met onze inwoners, zeker nu extra geïnvesteerd wordt in kennis en kunde rondom beschut werk en ook vanuit het Rijk meer ruimte wordt geboden om bijvoorbeeld simpel te switchen (drempels om aan het werk te gaan wegnemen door het mensen makkelijker te maken om een stapje terug te doen als het even niet lukt en weer vooruit als het weer kan). Daarmee is de inschatting dat het budget voor beschut werk voorlopig in verhouding is.

Fractie:	***D66-25***
Pagina:	23
Vraag:	Hoe verhoudt de prioritering bij de inzet op toegankelijk vastgoed zich tot de prioritering in de verduurzaming van vastgoed?
Antwoord:	Per gebouw zullen de maatregelen voor verduurzaming en toegankelijkheid zoveel mogelijk integraal worden opgepakt en zoveel mogelijk samen met regulier (beheer- en onderhouds-) werk uitgevoerd (werk met werk maken). Naast efficiënt geeft dit ook minder overlast voor de gebruikers.

Fractie:	***D66-26***
Pagina:	23
Vraag:	Welke uitgangspunten gaat het college hanteren om te komen tot een verdeling van de jaarlijkse 500.000 euro voor culturele programmering?
Antwoord:	Uitgangspunt is dat de middelen breed worden ingezet om de ambities van Arnhem als stad van makers waar te blijven maken zodat talent zich kan ontwikkelen maar ook kan doorgroeien en professionaliseren. We kijken daarbij o.a. naar: • Mogelijkheden om (jonge) makers op een laagdrempelige manier voor hun projecten te ondersteunen. Bijvoorbeeld via ophoging van het Stroomversnellersbudget. Het huidige budget is iedere keer snel op. • Meer budget voor onze regeling Producties, Festivals en Evenementen. Hier worden iedere keer positief beoordeelde initiatieven afgewezen wegens onvoldoende middelen. • De stijging van het aantal aanvragen van initiatieven op het kruisvlak van cultuur en het sociale domein. Deze dragen bij aan de verbinding van cultuur en maatschappelijke opgaven in de stad / wijken. Er is echter geen regeling op dit gebied. De culturele regeling toetst vnl. op artistieke kwaliteit en daaraan voldoen deze aanvragen niet altijd. In afstemming met Arnhem Oost-aanpak en teams Leefomgeving. • Mogelijkheden voor de breedtekunst, bv om hun activiteiten te presenteren.

Fractie:	***D66-27***
Pagina:	24
Vraag:	Burgerberaden: hoeveel burgerberaden verwachten we te gaan organiseren en hoe wordt bepaald waarover een burgerberaad wordt gehouden?
Antwoord:	We verwachten in de periode 2023-2026 vier burgerberaden te gaan organiseren. De gemeenteraad neemt het initiatief tot het instellen van een burgerberaad over een bepaald onderwerp. In het coalitieakkoord zijn een tweetal onderwerpen aangewezen voor burgerberaden: afval en klimaat, en mogelijk mobiliteit. In overleg met de raad worden de volgende onderwerpen met het college samen bepaald.

***Fractie**:*	***D66-28***
Pagina:	25
Vraag:	Bevorderen opkomst bij verkiezingen: hoe wordt bepaald welke acties we hiervoor uitvoeren en hoe wordt de doelmatigheid daarvan gemeten?
Antwoord:	Naast de reguliere en algemene communicatie richting alle Arnhemmers en first-time voters gaan we gerichte acties inzetten in wijken waar we zien dat de opkomst achterblijft. Hierbij kijken we naar het profiel van en de netwerken in de wijk en daar passen we de acties op aan. Hier spelen de teams leefomgeving een rol in. Daarnaast benutten we de inzichten van algemeen beschikbare onderzoeken naar opkomstbevordering, zoals het onlangs uitgebrachte rapport 'De lokale niet-stemmer', en schakelen we experts in op het gebied van opkomstbevordering. We verwachten dat het effect van de acties beperkt meetbaar zal zijn. Dat komt doordat in de overweging om te gaan stemmen veel factoren een rol spelen. Zoals ervaringen met diverse overheidsorganisaties, kennis en vertrouwen in de politiek (zowel landelijk als lokaal, ongeacht welke verkiezingen worden gehouden) en sociaal demografische factoren zoals leeftijd, inkomen en sociale omgeving, maar ook het weer. Door de veelheid aan factoren kunnen opkomstcijfers niet één op één gerelateerd worden aan de acties die we gaan uitvoeren. Er zal daarom vooral monitoring plaatsvinden van de acties en, indien mogelijk, de eventuele directe respons daarop.

***Fractie**:*	***D66-29***
Pagina:	25
Vraag:	Dutch Green Week: hoe is de samenwerking met bedrijfsleven en bestaande evenementen en initiatieven op het gebied van duurzaamheid verzekerd?
Antwoord:	De Dutch Green Week wordt een week waarin Arnhem laat zien hoe zij omgaat met duurzame oplossingen, bijvoorbeeld voor de energiesector. Er wordt momenteel hard gewerkt aan de concrete invulling van evenementen in initiatieven. Duurzaamheid is hierin een belangrijk uitgangspunt. Gedacht kan worden aan initiatieven met betrekking tot het duurzaam laten bewegen van bezoekers naar en in Arnhem. Of het organiseren van evenementen op duurzame locaties zoals de Eusebius of Connectr.

***Fractie**:*	***D66-30***
Pagina:	26
Vraag:	In het verleden is onze lobby ondergebracht in de Groene Metropoolregio. Hoe voorkomen we onduidelijkheid, dubbele of strijdige inzet bij onze lobby?
Antwoord:	Een van de aanleidingen voor Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen was de wens om de lobbykracht in onze regio te versterken en vanuit een gezamenlijke ambitie en agenda slagvaardiger te kunnen samenwerken met het rijk, de provincie en anderen. Dit draagt ook bij aan onze eigen Arnhemse lobbykracht en resultaten. Medio dit jaar is de GMR public affairs inzet geformuleerd rond 5 speerpunten. Circulair bouwen op grote schaal; Groene groei: betaalbaar wonen en een groene omgeving (verstedelijkingsakkoord); Verbonden regio: slimmere mobiliteit; Productieve regio: Groen verdienvermogen van Nederland en health en hightech; Ontspannen regio: meer woningen, meer groen. Aan ieder van deze speerpunten zijn meer specifieke doelen verbonden. Hierop leveren bestuurders en ambtenaren, ook vanuit Arnhem, binnen de GMR, regiogemeenten, The Economic board en met andere partners gezamenlijk en in onderlinge afstemming hun bijdrage. Juist dit samenspel en een gezamenlijke inzet zorgt ervoor dat dubbelingen en strijdigheden worden voorkomen.

***Fractie**:*	***D66-31***
Pagina:	26
Vraag:	Wat zijn de doelen bij de (extra) lobby-inzet?
Antwoord:	Zoals aangegeven in de begroting is er in Arnhem geen specifieke lobbyfunctie georganiseerd. Lobbyactiviteiten vinden vooral plaats vanuit de betreffende programma's en projecten. De wens is om hier meer regie en overzicht op te organiseren, en daarmee effectiever te zijn; te gaan werken met een strategische rollende Arnhemse lobbyagenda (=breder dan de GMR-thema's); een meer actieve lobby richting Rijk en Brussel; de coördinatie en werkwijze intern en extern

	verder te professionaliseren, inclusief afstemming en samenwerking mat Public-Affairsteam Groene Metropoolregio.

***Fractie**:*	***D66-32***
Pagina:	27
Vraag:	Indexaties: er wordt uitgegaan van een CPI van 2,4 procent. Inmiddels verwacht het CPB een hogere inflatie voor 2023. Hoe zijn de actuele verwachtingen en hoe worden tekorten opgevangen?
Antwoord:	De meest recente raming van de cpi door het CPB komt uit Macro Economische Verkenning 2023 die op 20 september jl. is gepubliceerd. De raming van de cpi voor 2023 bedraagt hierin 2,6 %.

***Fractie**:*	***D66-33***
Pagina:	27
Vraag:	Indexaties: energiekosten zijn een groot deel van de inflatie. Is er ingeschat of de werkelijke stijging van energielasten in geval van de gemeente opgevangen kunnen worden binnen de genoemde percentages? Zo ja, wat zijn hiervan de uitkomsten?
Antwoord:	Zie ook het antwoord op vraag VVD-5. De precieze energielasten voor 2023 zijn nog niet bekend. De cpi wordt voor 30% bepaald door de ontwikkeling van de kosten van een standaard huishouden voor huisvesting, water, elektriciteit en dagelijks onderhoud van de woning. Deze component heeft een kleiner gewicht in de gemeentebegroting. Daarmee is het waarschijnlijk dat uit de geraamde indexering de hogere energielasten gedekt kunnen worden.

***Fractie**:*	***D66-34***
Pagina:	28
Vraag:	Vertraging projecten in de MIP: welke projecten lopen hoeveel vertraging op ten opzichte van der MIP 2022?
Antwoord:	De grootste verschuivingen binnen het MIP betreffen: Investeringen Afval breng station — € 1,5 miljoen van 2022 doorgeschoven naar 2023 GFT-voorzieningen hoogbouw — € 1,2 miljoen van 2021 doorgeschoven naar 2022 (€ 0,4 miljoen) en 2023 (€ 0,8 miljoen) Ventilatie bestaande scholen — € 3,3 miljoen van 2021 doorgeschoven naar 2022 Sporthal Kinderkamp (Mariendaal) — € 5,2 miljoen van 2022 doorgeschoven naar 2023 Dr. Bosschool SPO (Kentalis: Gebouw) — € 7,9 miljoen van 2023 doorgeschoven naar 2024 Masten openbare verlichting — € 1,5 miljoen van 2021 doorgeschoven naar 2023

***Fractie**:*	***D66-35***
Pagina:	41
Vraag:	Kansengelijkheid in Arnhemse Broek: welke rol speelt het tegengaan van laaggeletterdheid in relatie tot kansengelijkheid?
Antwoord:	De aanpak van laaggeletterdheid draagt bij aan kansengelijkheid. Er is een Impactmeeting uitgevoerd in 2022 en uit die impactmeeting blijkt dat een groot aantal deelnemers een betere plek in de samenleving heeft gekregen dankzij deelname aan een traject. Uit de meting wordt duidelijk, dat • circa 69% van de deelnemers een betere taalbeheersing krijgt; • circa 50% tot 65% van de deelnemers een betere plek in de samenleving krijgt; • circa 15% tot 30% van de deelnemers een betere arbeidsmarktpositie krijgt. * *Bron: monitor educatietrajecten regio Midden-Gelderland als onderdeel van de Nederlandse Monitor Volwasseneneducatie door Prof. Dr. Maurice de Greef

***Fractie**:*	***D66-36***
Pagina:	51

Vraag:	Op welke manier wordt het streven naar maximaal 60% sociale huurwoningen en het beperken van de instroom van kwetsbare inwoners uitgevoerd?
Antwoord:	Gelet op de leefbaarheid zijn we voorzichtig met het toevoegen met nieuwe sociale huurwoningen in de Geitenkamp. Er dient bij elk project goed gekeken te worden naar de draagkracht van de buurt, dit zou kunnen betekenen dat we bij een nieuwbouwproject afwijken van het uitgangspunt om 30% sociale huurwoningen toe te voegen. De voormalig wethouder wonen heeft aangegeven dat voor elke sociale huurwoning minder in Geitenkamp elders een sociale huurwoning moet worden teruggeplaatst, per saldo moet de sociale huurwoningvoorraad in Arnhem in ieder geval gelijk blijven. Wat betreft beperken van de instroom: samen met de corporaties en professionals in de wijk (o.a. wijkagenten, sociaal wijkteam) zijn 'hotspots' benoemd. In deze hotspots worden door de drie woningbouwcorporaties aanbiedingsgesprekken gevoerd met toekomstige huurders bij mutaties. Gestart september 2021, evaluatie vindt plaats in oktober 2022. De evaluatie wordt besproken in het eerstvolgende bestuurlijk overleg van de wethouder handelingskader Geitenkamp en de bestuurders van Volkshuisvesting, Portaal en Vivare.

Fractie:	***D66-37***
Pagina:	57
Vraag:	In Presikhaaf wil men de vermindering van administratieve last en de combinatiemogelijkheden van cultuur en sport bij de Gelrepas onderzoeken. In hoeverre is dit een stadsbrede vraag en hoe wordt daar mee omgegaan?
Antwoord:	

Fractie:	***D66-38***
Pagina:	64
Vraag:	Veiligheid: in Malburgen monitort men overlast. In hoeverre wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen ervaren overlast, objectief vastgestelde overlast en kleine criminaliteit? En worden in de overlastmeldingen de meldingen bij de politie integraal meegenomen?
Antwoord:	Het dashboard/instrument waarmee wordt gemonitord laat op kaarten zien waar voor de categorieën drugsoverlast, jeugdoverlast, overlast door verwarde personen, verkeersoverlast en verloedering registraties zijn gedaan. Momenteel betreft het registraties uit fixi-meldingen en politieregistraties. In de toekomst zullen handhavingsregistraties hieraan worden toegevoegd. Er wordt in het dashboard geen verder onderscheid gemaakt tussen ervaren overlast, objectief vastgestelde overlast en kleine criminaliteit.

Fractie:	***D66-39***
Pagina:	78
Vraag:	In RKV wil men daar waar mogelijk extra parkeermogelijkheden realiseren. Hoe verhoudt dit zich tot de stadsbrede opgave?
Antwoord:	In de basis wringt dit met de stadsbrede opgave. Er dient echter altijd sprake te zijn van maatwerk. Ook omdat we door woningnood van lang thuiswonende, inmiddels werkende kinderen op sommige plekken tijdelijk een hogere parkeerbehoefte zien. Het kan dus zijn dat we tijdelijk extra parkeerplaatsen aanleggen die op langere termijn weer worden weggehaald. Dit doordat we zien dat de kinderen verhuizen, of dat door de mobiliteitstransitie de behoefte aan een (eigen) auto afneemt.

Fractie:	***D66-40***
Pagina:	
Vraag:	In hoeverre voldoen, gezien de opmerking daarover in de Turap en het recente rapport over dataveiligheid, de budgetten voor digitalisering (pagina 86) en open overheid (pagina 239) op voor de actuele opgaven?
Antwoord:	De benodigde budgetten hiervoor zijn met de kennis van nu opgemaakt, met een zo breed mogelijk perspectief en een blik op de toekomst. Door het meerjarig karakter van de benoemde thema’s en de gedeeltelijke onvoorspelbaarheid van de ontwikkelingen ervan, kunnen leiden tot bijstellingen en benodigde financiële middelen in de toekomst. We zullen indien opgaven groter blijken dan nu ingeschat hier in de Planning & Control cyclus op acteren.

***Fractie**:*	***D66-41***
Pagina:	
Vraag:	Is de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit in lijn met het voornemen om geen algoritmes te gebruiken om mensen te volgen?
Antwoord:	Op 30 augustus jl. is antwoord gegeven op schriftelijke artikel 44 vragen over een in te stellen algoritmeregister binnen de gemeente Arnhem. Bij de beantwoording hiervan heeft het college zich gericht op algoritmes die leiden tot automatische besluitvorming en algoritmes die individuele personen volgen of discriminerend (kunnen) zijn. Uit de beantwoording vloeit voort dat de gemeente Arnhem geen gebruik maakt van dergelijke algoritmes en derhalve niet beschikt over een algoritmeregister.5 Daar komt bij dat de gemeente Arnhem uiterst terughoudend is bij de – eventuele toekomstige – inzet van dergelijke algoritmes. Thans is de vraag of de LAA op een lijn ligt met het voornemen geen dergelijke algoritmes toe te passen teneinde individuele personen te volgen. De kern van de LAA is een risicogerichte aanpak gebaseerd op bepaalde risicosignalen. Deze risicosignalen krijgt de gemeente Arnhem aangeleverd vanuit het IKP. De gemeente maakt dus zelf geen geautomatiseerde selectie van deze signalen. Bovendien vindt deze selectie plaats op basis van adressen, niet van individuele personen. Deze selectie kwalificeert zich in dezen als een algoritme welke uitgaat van correlatie tussen de aanwezigheid van de vooraf vastgestelde selectiefactoren enerzijds en een verhoogde kans op onjuiste registratie van adresgegevens in de BRP anderzijds.6 Dit houdt in dat adressen worden geselecteerd die voldoen aan de selectiefactoren. Op basis van de risicosignalen die worden aangeleverd door het landelijk IKP, kunnen medewerkers van de gemeente Arnhem een risicogericht adresonderzoek starten en waar nodig de adresgegevens corrigeren in de BRP. Daarbij maakt de gemeente Arnhem geen gebruik van algoritmes die leiden tot automatische besluitvorming, die individuele personen volgen of discriminerend kunnen zijn.

***Fractie**:*	***D66-42***
Pagina:	91
Vraag:	Wat is de gehanteerde definitie voor een registratie van overlast jeugd?
Antwoord:	De politie registreert overlast jeugd. Op www.waarstaatjegemeente.nl is het als volgt omschreven: “Het cijfer geeft het aantal politieregistraties weer van meldingen waarbij geklaagd wordt over jeugd. Overlast is een situatie waarin er hinder wordt ondervonden van een toestand, persoon object of iets dergelijks.”

***Fractie**:*	***D66-43***
Pagina:	93
Vraag:	Wanneer krijgen we het brede actieplan voor tegengaan overlast?
Antwoord:	Het actieplan voor het tegengaan van overlast zal dit kalenderjaar aan de raad worden toegestuurd.

***Fractie**:*	***D66-44***
Pagina:	98/99
Vraag:	Kunnen we de cijfers voor 2021 voor de ‘modal split’ ook ontvangen?
Antwoord:	Ja, deze zijn echter niet per direct beschikbaar omdat hiervoor een bewerkingsslag op een dataset nodig is. Deze zullen binnen 2 weken worden na geleverd.

***Fractie**:*	***D66-45***
Pagina:	98
Vraag:	Wat verstaan we in Arnhem over HOV, welke gerealiseerde projecten vallen daaronder en welke projecten worden nog verwacht?
Antwoord:	Door de gemeenteraad is in 2019 vastgesteld wat we in Arnhem verstaan onder HOV. Dit staat beschreven in het HOV-Actieplan Samenwerken aan hoogwaardig OV (HOV Actieplan) . We

	maken daarbij onderscheid in Stedelijk HOV (alle trolleylijnen; 1,3,5 (6) en 7) Gewenst stedelijk HOV Arnhem, doorkijk 2030 met de verbindingen naar Wageningen/Huissen/Driel ect. en regionaal HOV: HOV-Actieplan blz 9. Raadsvoorstel "Vaststellen toekomstbeeld Stedelijk OV en HOV actieplan" Voorbeelden van gerealiseerde projecten zijn: - Bushalte Rijstraat (2022/2023) - Busstrook Westervoortsedijk (2022) - Busstrook IJssellaan (2022) In voorbereiding zijn: - HOV Knooppunt Kronenburg (2023) - Trolley 2.0 naar Wageningen (2023) - Busstrook Ijssellaan thv park Presikhaaf (2023) - Doseerpunten Westervoortsedijk stad-in (2023) - Busstrook Batavierenweg (2024) - Willemsplein herinrichting (2024/2025) Door het Stedelijk HOV naar de regio te brengen (Trolley 2.0: Wageningen, Huissen, Driel ect) willen we het HOV efficiënter maken, om daarmee het HOV toekomstvast te maken. De mate van "HOV-ambitie" wordt mede bepaald door het beschikbare budget en capaciteit.

Fractie:	***D66-46***
Pagina:	103
Vraag:	Wat is de inzet van Arnhem als het gaat om intelligente VRI's en op welke wijze is voorzien om hier de doorstroming voor fietsers mee te optimaliseren?
Antwoord:	We willen in het kader van het op te stellen duurzaam mobiliteitsplan en de prioriteit die de fietser daarbij krijgt zeker gaan kijken hoe we VRI's kunnen gebruiken om de doorstroming voor fietsers te verbeteren. Er zijn diverse mogelijkheden om hier invulling aan te geven zonder gebruik te maken van iVRI's. Wat betreft de inzet van specifiek de mogelijkheden van intelligente VRI's zijn wij nog terughoudend. Deze ontwikkeling kent nog meerder onzekerheden, zeker in relatie tot fietsers en de wijze waarop zij 'communiceren' met het verkeerslicht. Pas nadat er meer duidelijkheid is over zaken als verplicht installeren van een app op je telefoon en privacy gaan wij hier eventueel mee verder.

Fractie:	***D66-47***
Pagina:	115
Vraag:	Hoe verhoudt onze inzet op schoolmaaltijden zich tot de inzet van het Rijk en wat is het eventuele effect van Rijksbeleid op onze planning?
Antwoord:	Onze inzet op schoolmaaltijden is gericht op een aanpak op 4 scholen. Er is voor 3 jaar budget. Inzet van het rijk is gratis ontbijt aan scholen, € 13.000 per school met € 4.500,- cofinanciering gemeente. Gesprekken met het rijk lopen nog. Op dit moment nog onduidelijk hoeveel scholen we kunnen bedienen. Het streven is om met de schoolmaaltijden op 4 scholen te starten per 1-1-2023. Verwachting is dat de rijksaanpak geen invloed heeft op deze planning.

Fractie:	***D66-48***
Pagina:	121
Vraag:	Kunnen we de ontbrekende bezoekersaantallen ontvangen?
Antwoord:	Als indicator bij 'verbreding cultuurbereik en participatie' zijn bezoekersaantallen basis- en meerjarenvoorzieningen opgenomen. Dat was niet ingevuld. De jaren 2020 en 2021 zijn niet representatief omdat dit jaren waren met beperkende corona-maatregelen voor de culturele sector. Instellingen waren een deel van het jaar gesloten en daarna open met deels beperkende

	maatregelen qua aantallen bezoekers. Hieronder de bezoekersaantallen van een aantal instellingen in 2021. Cijfers over 2022 hebben we nog niet. Overal horen we dat er sprake is van achterblijvende bezoekersaantallen, al is dit afhankelijk van de sector. *Bijlage* Alleen bezoekers. Geen overzicht van deelname aan overige activiteiten (educatie, verhuringen e.d.) • Musis en Stadstheater Arnhem: 30.000 • Museum Arnhem (geen museum gebouw) • Erfgoedcentrum: 12.115 • Focus: 65.998 • Rozet: 448.807 • Oostpool: 36.468 in totaal, 2.116 in Arnhem • Introdans: 24.511 in totaal, 6.732 in Arnhem • Phion: 10.582 bezoekers (landelijk), bereik Arnhem niet bekend • Sonsbeek 21: 148.000 • Huis van Puck: 24.000

***Fractie**:*	***D66-49***
Pagina:	
Vraag:	Is het mogelijk om één integrale intake te organiseren voor alle vormen van hulpverlening en ondersteuning van de gemeente en eventueel ook voor vormen van hulpverlening buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente?
Antwoord:	In Arnhem hebben we samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de Sociale Wijkteams Arnhem en Werk & Inkomen. Deze afspraken gaan er over hoe onze professionals samenwerken wanneer bij een inwoner meerdere vragen leven. Om zo de inwoner zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen. We zien dat wetgeving in voorbereiding is die regelt dat bij meer dan één vraagstuk in het sociaal domein de inwoner voor één coördinator op zijn dossier kan kiezen. Dit vraagt dan ook verdere verandering van werkwijze. De verwachting op dit moment is dat die wet op 1 januari 2024 van kracht wordt (Wet Aanpak Meervoudige Problematiek Sociaal Domein).

***Fractie**:*	***D66-50***
Pagina:	131
Vraag:	Onderzoek naar organisatie schulddienstverlening (p. 131): op welke wijze is geborgd dat we de optimale manier van organiseren binnen of buiten de gemeentelijke organisatie met dit onderzoek gaan vinden?
Antwoord:	In komende periode brengen we zorgvuldig in beeld wat de mogelijkheden zijn om de schulddienstverlening en vroegsignalering zelf uit te voeren of door externe partijen uit te blijven laten voeren. De beste dienstverlening voor Arnhemmers staat hierbij voorop. Wij betrekken op verschillende momenten in het proces externe expertise om ons werk en onze inzichten te toetsen en verrijken. De uiteindelijke afweging, inclusief consequenties, leggen wij aan de raad voor.

***Fractie**:*	***D66-51***
Pagina:	
Vraag:	Doelgroepenvervoer: Voorheen konden ouderen tegen betaling gebruik maken van doelgroepenvervoer zonder WMO-indicatie (AVAN-pas). Wat zijn de kosten indien deze mogelijkheden binnen het gemeentelijke doelgroepenvervoer weer worden teruggebracht (eventueel tegen betaling van een eigen bijdrage)?
Antwoord:	*(Antwoord op vraag D66-2 en D66-51)* Het klopt dat een aantal inwoners door wijziging van beleid door de provincie omtrent het OV vangnet tussen wal en schip valt. Onze beleidsregels bieden echter de mogelijkheid om af te wijken van beleid middels de hardheidsclausule waardoor we aan deze groep inwoners alsnog een Wmo pas kunnen verstrekken. We kunnen niet berekenen wat de kosten van deze maatregel zijn omdat we geen inzicht hebben in de omvang van de doelgroep noch in het gebruik van

	vervoer door deze doelgroep. We verwachten echter dat de doelgroep dermate klein is dat de kosten van het verstrekken van een Wmo pas aan deze doelgroep binnen de huidige begroting kan worden opgevangen.

Fractie:	***D66-52***
Pagina:	159
Vraag:	Wat zijn de gevolgen van het afschalen van de Jeugdgezondheidszorg bij de GGD? Welke keuzes worden hierin op basis van welke uitgangspunten gemaakt en hoe verhoudt dit zich tot vroegsignalering?
Antwoord:	Deze zomer is de Raad uitgebreid geïnformeerd over de werkdruk bij de GGD en de gevolgen voor de JGZ. Wij verwijzen voor de beantwoording van deze vragen graag naar de Raadbrief 'Werkdruk JGZ'. Document Arnhem - Raadsbrief werkdruk JGZ - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Fractie:	***D66-53***
Pagina:	159
Vraag:	Is er een mogelijkheid om de pilots binnen Kansrijke Start bij succes structureel door te zetten? Zo nee, waarom niet?
Antwoord:	Baby Thuiszorg is een succesvolle erkende interventie die door de sociale wijkteams werd ingezet. Deze interventie werd bekostigd vanuit jeugdzorg. Aangezien de inzet van baby thuiszorg preventief van aard is, kijken we nu of de pilot kan worden voortgezet door financiering vanuit de sociale basis. De pilot Bewust Ouderschap is nog niet van start gegaan. Ook hier kijken we naar middelen om dit te financieren Als de pilot succesvol is, zoeken we daarna naar structurele middelen in de Arnhemse begroting.

Fractie:	***D66-54***
Pagina:	160
Vraag:	Welke meerkosten zouden moeten worden gemaakt om de hoeveelheid rookvrije zones uit te breiden?
Antwoord:	De meerkosten hangen af van welke locaties als rookvrije zone aangeduid moeten worden. Een referentie: Voor het aanduiden van alle Arnhemse speelplekken als rookvrije zone heeft de Raad in 2020 een budget van €120.000,- beschikbaar gesteld. Het betrof hier +/- 500 locaties in Arnhem. Daarnaast is de effectiviteit van rookvrije zones of rookverboden het grootste als rokers ook worden aangesproken en er een cultuurverandering wordt gerealiseerd op de locatie. De kosten hiervoor zijn in bovenstaande budgettering niet meegenomen.

Fractie:	***D66-55***
Pagina:	167
Vraag:	Windmolen Drielsedijk wordt onderzocht. Volgens de Turap is deze van de baan. Wat is de werkelijke situatie?
Antwoord:	De voorbereiding van de windmolen Drielsedijk is opgeschort, vanwege de uitkomsten van het onderzoek Wind boven Veluwe, dat in het kader van de Regionale energiestrategie is uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er in een straal van 8 km rondom de Veluwe door het voorkomen van de beschermde wespendief vrijwel geen ruimte is voor extra windmolens. Planontwikkelingen voor windmolens rondom de Veluwe, die in een vergevorderd stadium zijn, gaan voor deze Arnhemse locatie. De provincie zal eerst meerjarig nader onderzoek doen naar het voorkomen van de wespendief. Het kunnen ontwikkelen van een windmolen op de locatie Drielsedijk is afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek en het herijkte beleid van de provincie. Dit zal op zijn vroegst in 2023 duidelijk zijn.

Fractie:	***D66-56***
Pagina:	167

Vraag:	Bij windenergie wordt niet gesproken over kleinschalige windenergie (bijv. binnen de bebouwde kom). Welke mogelijkheden zien we hiervoor in de gemeente Arnhem en welk beleid is daarvoor in ontwikkeling?
Antwoord:	Er is op dit moment geen specifiek beleid voor kleine windmolens binnen de bebouwde kom. Eventuele initiatieven hiervoor worden volgens de bestaande ruimtelijke procedures (bestemmingsplan, omgevingsvergunning) afgehandeld.

Fractie:	***D66-57***
Pagina:	
Vraag:	Vanwege de energiecrisis willen we de energiebesparing zoals geformuleerd in NemiA versnellen. Hoeveel versnelling is hierbij nodig? En hoeveel is haalbaar?
Antwoord:	In Nemia is als doel gesteld 61% CO2 uitstootreductie in 2030. Voor de gebouwde omgeving is de doestelling 15% energiebesparing in 2030. In het in de begroting aangekondigde Arnhemse isolatieprogramma werken we deze doelstelling uit in concrete acties tot 2030. Daarin zullen we zo goed mogelijk aangeven wat er nodig is om te versnellen en wat haalbaar is. Factoren die de snelheid bepalen zijn onder meer beschikbaarheid van materiaal en menskracht bij uitvoerende partijen en bedrijven.

Fractie:	***D66-58***
Pagina:	173
Vraag:	Wanneer kunnen we de evaluatie van de Uitvoeringsagenda Luchtkwaliteit verwachten?
Antwoord:	

Fractie:	***D66-59***
Pagina:	173
Vraag:	Wat doen we als gemeente waar het gaat om het op lange termijn zekerstellen van de drinkwatervoorziening, gezien de problemen die in onze gemeente dreigen? Welke rol krijgt dit in de omgevingsvisie?
Antwoord:	Vooralsnog dreigen er geen problemen in onze gemeente en is er geen aanleiding om de Arnhemse Omgevingsvisie te wijzigen met betrekking tot de drinkwatervoorziening en grondwaterbescherming. Het zekerstellen van de drinkwatervoorziening is een taak van de provincie. Andere overheden, waaronder de gemeente, dragen hier aan bij. Hiervoor is er wet- en regelgeving die wordt voortgezet onder de Omgevingswet. Provincie Gelderland heeft voor het zekerstellen van de drinkwatervoorziening zogenaamde ASV-regio's aangewezen (Aanvullende Strategische Voorraden grondwater). Dit zijn gebieden waarbinnen op middellange termijn (2040) drinkwater gewonnen kan worden. De gemeente Arnhem valt niet binnen één van deze ASV-regio's. Wel onderzoekt Vitens of er in zuid een uitbreiding mogelijk is op korte termijn. Ter ondersteuning van de wet- en regelgeving hebben provincie Gelderland en Vitens het Uitvoeringsprogramma Gebiedsdossiers Grondwater (UGG) opgesteld. Dit is een maatregelenpakket voor de komende jaren, om de grondwaterkwaliteit bij bestaande drinkwaterwinningen te kunnen borgen of verbeteren. In oktober 2019 heeft Arnhem (samen met andere gemeentes en oa waterschappen) een convenant ondertekend. Arnhem werkt mee aan de voorlichtingscampagne van provincie, gericht op bewustwording bij inwoners, bedrijven en recreanten in de grondwaterbeschermingsgebieden rondom de drinkwaterwinningen in Arnhem (La Cabine en Sijmmons). Als het beleid van de provincie daar in de toekomst aanleiding toe geeft, dan kunnen zo nodig de Omgevingsvisie en de Integrale Milieu en gezondheidsvisie hierop aangepast worden. Grote wijzigingen zal provincie Gelderland in haar Omgevingsverordening opnemen. De regels uit de Omgevingsverordening werken door naar de lokale (gemeentelijke) regelgeving, dus ook deze wijzigt dan eventueel.

***Fractie**:*	***D66-60***
Pagina:	178
Vraag:	Wat is de ambitie in aantallen voor de toename van het aantal zelfstandige en onzelfstandige studentenwoningen? Wat is het streven in het vergroten van het marktaandeel van SSH&?
Antwoord:	Volgens de cijfers van de Landelijke Monitor Studentenhuisvesting (Kences) is de kamermarkt in Arnhem in evenwicht. Dit sluit niet aan bij het beeld wat wij hebben. Vooral de huisvesting van internationale studenten vraagt extra aandacht. Wij onderzoeken momenteel met de onderwijsinstellingen de mogelijkheden om nieuwe huisvesting van internationale studenten te realiseren. Studentenhuisvester SSH& zou hier mogelijk een rol in kunnen spelen. In de prestatieafspraken met SSH& is sowieso afgesproken dat ze 200 studentenkamers toevoegen in Arnhem. De eerste 100 studentenkamers zijn reeds gerealiseerd. Na 2025 voegt SSH& nog 100 kamers toe.

***Fractie**:*	***D66-61***
Pagina:	218
Vraag:	Kunnen we een nadere duiding ontvangen van de weergegeven afbeelding?
Antwoord:	Deze afbeelding illustreert het proces van beheer van de assets in de openbare ruimte van bestuurlijk tot operationeel niveau. Centraal daarin het principe plan-do-check (evaluatie)- act (bijstellen).

***Fractie**:*	***D66-62***
Pagina:	220
Vraag:	De ambitie is om het aandeel niveau D te verlagen tot minder dan 5%. Tegelijkertijd is vanwege het beperkte onderhoud van parkeervakken dit aandeel 7%. Gaan we dit nu proberen te veranderen of niet?
Antwoord:	Op dit moment heeft 7 % van de verharding kwaliteit D. Hiervan is 1% toe te schrijven aan de parkeervakken waarvoor kwaliteit D acceptabel is. De overige 6 % willen we zo veel mogelijk terug brengen, tenminste onder de 5%.

***Fractie**:*	***D66-63***
Pagina:	221
Vraag:	Zes objecten worden als ‘zeer slecht’ benoemd. Waarom vormen ze desondanks geen gevaar? Bestaat hier een risico op kapitaalvernietiging? En is er voor deze objecten onderhoud gepland?
Antwoord:	Het betreft 3 voetgangersbruggetjes 2 in Heemtuin Ruitenberglaan en 1 aan de Adolf van Nieuwenaarlaan. Deze wordt uiteraard veilig gehouden en deze zullen eind 2023 met hergebruikt hout wat vrijkomt bij vervanging van een andere brug (Immerloopark) worden vervangen. De trap Rooypad, waarvan het voegwerk van de gemetselde ‘zijwangen’ zeer slecht was, is ondertussen hersteld. Het trappetje in park Gulden Bodem is ondertussen geheel verwijderd door de parkbeheerder. De doorlaatbrug Eldensedijk is een geval apart. Deze is beoordeeld obv de oude functie maar is op dit moment zwaar afgewaardeerd van waterkerende constructie inclusief verkeersbrug en trambaan, naar snelfietsroute. Tijdens het GO van enkele jaren geleden hebben we ons geconcentreerd op de bovenzijde zodat het comfortabel is als snelfietsroute en waterdicht is zodat verdere degradatie minder snel zal gaan. Voor fietsverkeer voldoet deze nu nog wel prima. RWS is een onderzoek is opgestart, waarbij ze gaan bekijken of de nevengeul doorgetrokken kan worden naar Meijnerswijk. Als de uitkomst van RWS is dat de nevengeul niet wordt doorgetrokken zullen wij verdergaand onderhoud aan de onderzijde inplannen zodat de doorlaatbrug nog lang als fietsbrug kan dienen.

***Fractie**:*	***D66-64***
Pagina:	225
Vraag:	In hoeverre is het Gemeentelijke Rioleringsplan 2014 nog actueel? Is de ambitie om zoveel mogelijk hemelwater vertraagd af te voeren hierin opgenomen?
Antwoord:	Het gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) 2014-2018 is met de begroting 2019-2022 verlengd in afwachting van de komst van de omgevingswet. Binnen het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)-

	budget is ruimte gemaakt voor maatregelen die bijdragen om Arnhem klimaatbestendig (klimaatadaptatief) te maken. Het vertraagd afvoeren van regenwater maakt hier deel van uit. Onder het kopje ‘Naar een klimaatbestendige stad” in het programma Wonen en Leefomgeving in deze begroting is uitgewerkt hoe de komende jaren nog extra ingezet wordt op klimaatadaptatie.

Fractie:	***D66-65***
Pagina:	226
Vraag:	Voor de AKU-fontein wordt aangegeven dat er geen groot onderhoud is geprogrammeerd en gebudgetteerd. Hoe verhoudt dit zich tot het recente raadsbesluit hierover?
Antwoord:	Aan de fontein op het Gele Rijders Plein (AKU) is geen groot onderhoud geprogrammeerd en gebudgetteerd in afwachting van de herinrichting van het gebied. In de raadsbrief van 12 april jl. bent u geïnformeerd over de voortgang hiervan. Dit project omvat meer dan alleen het onderhoud aan de fontein en heeft een eigen financiële dekking. Hierin is 80.000 euro uit het budget voor fonteinonderhoud opgenomen.

Fractie:	***D66-66***
Pagina:	240
Vraag:	De komende jaren zijn voorinvesteringen nodig in het applicatielandschap met regionale partners. Om welke voorinvesteringen gaat dit, wat is de omvang en bij welke partners speelt dit?
Antwoord:	De regionale partners waarin de begroting naar verwezen wordt zijn de gemeenten Renkum en Rheden en De Connectie. Al eerder zijn het gros van de applicaties in het werkveld van De Connectie geharmoniseerd en is nu de focus verlegd naar de gemeenten. De drie gemeenten hebben een vergelijkbaar applicatielandschap en hier lijken kansen te zijn in de samenwerking om het applicatielandschap te harmoniseren. De voorinvestering betreft: 1. Vooronderzoek of harmoniseren daadwerkelijk voordelen brengt; 2. Het opzetten van een aanpak voor de harmonisatie; 3. De harmonisatie in te zetten en te effectueren; Op dit moment vindt onderzoek plaats naar het harmoniseren van het contractmanagement en van applicaties die niet al te ingrijpend zijn op het primaire proces. Een exacte bedrag met betrekking tot de omvang van de voorinvestering is op dit moment nog niet af te geven omdat het onderzoek nog loopt, maar indicatief kan worden gesteld dat deze grofweg 1M zal gaan bedragen en een terugverdientijd van 2,5 jaar bevat. Hierna ontstaat er dan een voordeel van ongeveer 400K per jaar.

Fractie:	***D66-67 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	165 en 166
Vraag:	1 Hebben de doelstellingen voor aantallen laadpunten last van de beperkte aansluitcapaciteit op het net? 2 Over de experimenten met deelscooters: om hoeveel voertuigen gaat het, wat si de stand van zaken, wat is de regelgeving mbt deze vorm van deelmobiliteit?
Antwoord:	1. Nee, vooralsnog is de capaciteit in Arnhem voldoende voor de aanvragen die nu binnenkomen. De aanleg van laadpleinen is afgestemd met Liander en ook daar hebben we geen last van aansluitcapaciteit (wel van capaciteitsproblemen bij personeel Liander) 2. Op dit moment is er alleen een beleidskader vastgesteld door het college, waarin een aantal van 150 deelscooters wordt genoemd. Binnenkort zal voor de regulering van deelvervoer een wijziging van de APV aan de raad worden voorgesteld en worden beleidsregels opgesteld voor vergunningverlening.

PvdA

***Fractie**:*	***PvdA -1 (mondeling gesteld op 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	In het coalitieakkoord staat: ….. Partners waarmee we samenwerken en waaraan we subsidie verlenen zouden wat ons betreft ook een divers werknemersbestand moeten hebben. De inzet en tijdslijnen die we hierbij aanhouden zijn in lijn met onze eigen doelstellingen. Via onder andere onze inkoopvoorwaarden, subsidievoorwaarden en deelnemeningen maken we hier concrete afspraken over. Vraag: Ik mis de concrete uitwerking van deze ambitie in de begroting.
Antwoord:	De inzet is dat we van partners waaraan we subsidie verlenen, vragen zich net als ons in te zetten voor een diverse en inclusieve organisatie en dienstverlening. De concrete afspraken daarvoor nemen we op in de subsidievoorwaarden. De Arnhemse Subsidieverordening is daarvoor aangepast. Daarin is een 'kan-bepaling' opgenomen, waarmee we afspraken kunnen maken over / voorwaarden kunnen stellen aan de inzet op diversiteit, inclusie en toegankelijkheid (artikel 13, lid 8). Daarnaast hebben 15 verbonden partijen deze zomer een brief ontvangen waarin we een beroep op ze doen, mee te bouwen aan een inclusieve en diverse stad. We hebben ze gevraagd aan te geven wat ze al doen, wat ze nog meer willen bereiken en welke acties ze daarvoor inzetten. In 2022 verzamelen we de reacties en in 2023 gaan we met de verbonden partijen in gesprek. Bij verbonden partijen is de inzet meestal niet direct op te leggen, maar waar mogelijk doen we dat. Onder de verbonden partijen vallen GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, GR Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), GR Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief, Euregio Rijn-Waal, GR Lingezegen, GR Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), MGR Sociaal Domein regio Centraal Gelderland, GR BVO (BedrijfsVoeringsOrganisatie) De Connectie, GR BVO DRAN BedrijfsVoeringsOrganisatie, Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen, St. Economic Board regio Arnhem-Nijmegen, BV Sportbedrijf Arnhem, Scalabor B.V, NV Bank Nederlandse Gemeenten, GR Recreatieschap Overbetuwe. Bedrijven, organisaties en instellingen waarmee we samenwerken of die een subsidie ontvangen worden ook uitgenodigd om deel te nemen aan het Arnhemse netwerk 'Diversiteitsreis'. Dit netwerk heeft als doel het bundelen van krachten, inspireren, delen van kennis en ervaringen over diversiteit en inclusie, oppakken van gemeenschappelijke projecten en koppelen van vraagstukken van deelnemende organisaties aan experts die ze daarbij verder kunnen helpen.

***Fractie**:*	***PvdA- 2***
Pagina:	14
Vraag:	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen: gaat dit ook besparing op energiekosten opleveren? Wordt dit meegenomen in de ramingen?
Antwoord:	Dit gaat besparing op energiegebruik en -kosten opleveren. De te nemen maatregelen voor de specifieke gebouwen moeten nog verder worden uitgewerkt, er is daarom nog niet te zeggen over de daadwerkelijke kosten besparing.

***Fractie**:*	***PvdA - 3***
Pagina:	15
Vraag:	Er wordt vaak gesproken over de transformatie van werklocaties, onder meet van Rijnpark. Wat is de visie op dit specifieke gebied? Moet dit een combinatie worden tussen wonen en bedrijvigheid? Wanneer wordt de raad daarover geïnformeerd? Wanneer komt de visie op werklocaties?
Antwoord:	Transformatie van bedrijventerrein Rijnpark naar een woon-werkmilieu komt voort uit de noodzaak om woningen toe te voegen in Arnhem. Rijnpark is onderdeel van de ontwikkeling Spoorzone Arnhem-oost, waarvan het ontwikkelperspectief 1e fase op 18 mei 2021 aan de raad is toegezonden. Visie op dit gebied is het (streven naar) toevoegen van circa 7.000 woningen icm het behoud van het aantal m2 bedrijvigheid. Wel zal het type bedrijvigheid veranderen, zodat dit te combineren is met een woonfunctie. Naar verwachting wordt de bedrijvigheid ook arbeidsintensiever dan in de huidige situatie.

	De raad is hier op hoofdlijnen over geïnformeerd tijdens behandeling van Spoorzone Arnhem-oost én verstedelijkingsstrategie. Visie Werklocaties zal, zoals beschreven in de begroting, in 2022 gereed zijn en worden aangeboden aan de gemeenteraad. Document Arnhem - Raadsbrief "Ontwikkelperspectief Spoorzone Arnhem-Oost, fase 1 de ambitie", d.d. 18 mei 2021 - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Fractie:	***PvdA-4***
Pagina:	16
Vraag:	Wordt 'betaalbaarheid en versnelling' woningbouw in de woonvisie opgenomen? Welke aspecten zijn voorzien in deze visie? Hoe gaat dit budget bijdragen aan onze woningbouwdoelstellingen?
Antwoord:	Betaalbaarbaarheid en beschikbaarheid (waaronder nieuwbouw/versnelling) zullen kernthema's vormen in de nieuw op te stellen woonvisie. Het traject tot deze woonvisie wordt op dit moment opgestart, de genoemde middelen op deze pagina zijn onder andere bedoeld voor de totstandkoming van deze woonvisie. De additionele middelen die worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve dragen uiteraard ook al vóórdat een nieuwe woonvisie is vastgesteld bij aan onze doelstellingen van meer betaalbare en beschikbare woningen. Voor onder andere het stadsakkoord met marktpartijen en woningcorporaties, de uitvoering van de woonzorgnota, het faciliteren van bijzondere woonvormen en regulering van de woningmarkt worden extra middelen ingezet.

Fractie:	***PvdA-5***
Pagina:	16
Vraag:	Korenmarkt en vindbaarheid is al lange tijd een aandachtspunt. Zijn er naast vergroening andere fysieke ingrepen die worden overwogen? Lopen er al gesprekken met ondernemers?
Antwoord:	Het college heeft goede en nauwe contacten met ondernemers. Bereikbaarheid en vindbaarheid is hier een onderdeel van. Dit hangt onder meer samen met de herontwikkeling van het bussenplein op het Willemsplein. Ook zijn er samen met ondernemers en PBA 'poorten' in de vorm van verlichting gehangen in de stegen zodat de zichtbaarheid vergroot is. Tot slot hebben ondernemers de wens uitgesproken om een rechtstreekse verbinding te maken tussen de Korenmarkt en het Arnhemse station. Dit is op dit moment echter niet concreet in de vorm van een aanvraag.

Fractie:	***PvdA - 6***
Pagina:	18
Vraag:	Er wordt 8 mln incidenteel geraamd voor vermindering van het aantal rijbanen. Daarmee zouden jaarlijks 1 a 2 grote projecten worden gedaan of meerdere kleine projecten. Daarnaast wordt 8 mln incidenteel geraamd voor verlaging van de maximumsnelehid. ○ Wat is de (ruimtelijke en verkeerskundige) visie op de vermindering van het aantal rijbanen en verlaging vcan de maximumsnelheid? Wat zijn de verwachte effecten voor het verkeer en de omgeving? Zijn er al specifieke wegen in beeld? ○ Waarop is het budget van 8 mln per maatregel (totaal 16 mln) gebaseerd? ○ Hoe hangen deze versmallingen en herinrichtingen vanaf 2023 samen met de te ontwikkelen mobiliteitsvisie en woonvisie?
Antwoord:	In eerste instantie worden deze projecten vooruitlopend op de mobiliteitsvisie opgestart vanuit het beeld dat er in Arnhem diverse wegen liggen waar teveel asfalt ligt of waar de snelheid te hoog is. Er zijn in Arnhem nog diverse verkeersaders die aangelegd en ontworpen zijn in de jaren 60, 70 en 80 van de vorige eeuw. In die tijd was het vanuit stedenbouwkundig oogpunt gebruikelijk om autowegen in de stad over te dimensioneren. We verwachten een positief effect op de verkeersveiligheid. Wegen waar teveel asfalt, of zelfs teveel rijstroken nodigen uit tot te hard rijden en daarmee tot verkeersonveilige situaties. Ook zijn er wegen waarop nu nog relatief hard mag worden gereden, wat het effect van een ongeval groter maakt, dan wanneer er met lagere snelheid wordt gereden. Een goede inrichting van de weg, conform de wegcategorisering waaronder de weg valt is daarbij belangrijk. Aan die goede inrichting wordt het geld besteed.

	Naast een positief effect op de verkeersveiligheid verwachten we ook een positief effect op de bereikbaarheid. Op dit moment zijn er op een aantal verkeersaders grote snelheidsverschillen tussen het gemotoriseerde verkeer, waardoor naast verkeersonveiligheid er ook sprake is van een “schokkerige” verwerking van het verkeer. Door het nivelleren van de snelheden ontstaat er een meer continue verkeersstroom die een betere doorstroming kent. Het aanpassen van weginfrastructuur is relatief duur en kent meerdere onzekerheidsfactoren (omvang aanpassing, wel of niet aanpassen kruispunten, wel of niet mee kunnen werken tijdens groot onderhoud). We zijn er vanuit gegaan dat een ‘gemiddeld’ omvangrijk project 1 miljoen kost en een ‘gemiddeld’ klein project een half miljoen. Vervolgens hebben we op hoofdlijnen gekeken hoeveel locaties we zien waarop de snelheid of het aantal rijstroken kan worden aangepast en daarbij ook in overweging genomen hoeveel projecten er per jaar kunnen worden uitgevoerd. De combinatie van deze factoren heeft geleid tot de genoemde bedragen. De wegen die we in eerste instantie gaan aanpakken zijn de wegen die we als no regret project kunnen aanpakken. Zodra we een nieuwe mobiliteitsvisie hebben en daarbij ook inzichtelijk maken welke infrastructuur we op de lange termijn en volgens die visie nodig hebben, kunnen we ook andere wegen gaan aanpakken. Er zijn al verschillende wegen in beeld die op de no regret lijst staan. Welke we ook daadwerkelijk gaan aanpakken hangt van de nadere uitwerking af die we gaan doen. Daarin kijken in meer detail of aanpassing daadwerkelijk mogelijk is, hoe die wijziging er dan uit moet komen te zien en of er een slimme koppeling met beheer en onderhoud te maken is etc.

***Fractie**:*	***PvdA- 7***
Pagina:	18
Vraag:	Waarop 425.000 structureel voor invasieve exoten gebaseerd?
Antwoord:	Dit is gebaseerd op de kosten die er de afgelopen periode zijn gemaakt voor het beheersen van invasieve exoten. Gebaseerd op deze kosten is er een doorberekening gemaakt welke bedrag er nodig is voor de komende jaren om de bestrijding voort te zetten.

***Fractie**:*	***PvdA - 8***
Pagina:	20
Vraag:	Naar aanleiding van motie PM wordt een actieplan tegen overlast ontwikkeld. Wat is de stand van zaken van dit actieplan? Wordt dit aan de raad aangeboden?
Antwoord:	Momenteel wordt aan dit actieplan gewerkt. Het actieplan zal nog dit kalenderjaar worden aangeboden aan de raad.

***Fractie**:*	***PvdA - 9***
Pagina:	21
Vraag:	Begrijpen wij goed dat er een nieuwe visie komt op sportparken met een centrale rol in de wijk? Hoe verhoudt dit zich tot de centrale rol die we beogen voor scholen?
Antwoord:	Ja, conform hetgeen dat aan uw raad is gecommuniceerd op 24 mei 2022 via de raadsbrief “Proces Totstandkoming Integraal Accommodatiebeleid” werken wij aan een nieuw integraal accommodatiebeleid. Hierbij zetten wij in op het vergroten van de maatschappelijke impact van ons maatschappelijk vastgoed en dus ook van onze sportparken. Wij verwachten in 2023 dit nieuwe accommodatiebeleid aan de raad aan te bieden. Wat betreft de sportparken concluderen wij dat niet alle Arnhemse sportparken even goed worden gebruikt. Vooral overdag kunnen sportparken beter worden gebruikt. Daarom zetten wij in op een bredere rol van de sportparken die de maatschappelijk impact verhoogd. Met het project ‘Kloppend hart van de wijk’ kijken wij hoe het gebruik en de maatschappelijke impact van Sportpark de Bakenhof, de Paasberg en Over het Lange Water kunnen worden vergroot. Hierbij wordt expliciet ook gekeken naar gebruik anders dan door sportverenigingen, bijv. als ontmoetingsplek voor de wijk, plek voor ongebonden sport, en werk-/vergaderlocatie en

	gebruik van het sportpark door het onderwijs, tijdens en na lestijd. Het sportpark is inclusieve en (sociaal) veilige plek is hierin tevens een aandachtspunt. Hiermee krijgen sportparken een centralere rol in de wijk. De scholen in betreffende wijken zijn nauw betrokken bij deze ontwikkeling. De scholen vervullen vanzelfsprekend een centrale plek in de wijk, met name voor de schoolgaande jeugd. De sportparken kunnen hierop een aanvulling zijn. Bijvoorbeeld ook voor de oudere jeugd en volwassenen en senioren uit de wijk. Daarnaast hebben de sportparken nadrukkelijk een centrale rol wanneer het gaat om samen bewegen, sporten en een gezonde leefstijl. Het is daarmee een aanvulling op de centrale rol die scholen hebben en behouden.

Fractie:	***PvdA-10***
Pagina:	22
Vraag:	Verlenging aanwijsbesluit SW medewerkers: waardoor is deze stijging ontstaan? Er zitten immers al mensen in de SW
Antwoord:	In 2018 maakten we voor de uitvoering Wsw door Scalabor B.V. afspraken voor vijf jaar, die afspraken zijn nu aan vernieuwing toe. De stijging van kosten is een gevolg van de afbouw van de Wet sociale werkvoorziening. Scalabor ziet een gemiddelde daling van 6% van het aantal SW-medewerkers en een vergrijzing - en daarmee minder belastbaarheid - van de doelgroep Wsw. Dit betekent dat Scalabor rekening moet houden met onvermijdelijke, oplopende kosten door onder andere hoger ziekteverzuim, afnemende productiviteit en extra begeleidingskosten. Kosten die niet op een andere wijze gecompenseerd kunnen worden. Om de ouder wordende doelgroep op een goede wijze te kunnen blijven ondersteunen zijn er eind 2021 nieuwe financiële afspraken gemaakt voor de periode 2023-2025. Zie ook: Document Arnhem - 12.06 Raadsbrief Continueren uitvoerend werkgeverschap Wsw door Scalabor - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl) De afbouw van de SW en de daarbij horende financiële consequenties zijn een landelijk vraagstuk, waar alle gemeenten mee te maken hebben. Brancheorganisatie Cedris constateerde al eerder een ouder wordende populatie met minder productiviteit en een hoger ziekteverzuim, die daarom meer aangewezen is op relatief duurdere werksoorten.

Fractie:	***PvdA -11***
Pagina:	
Vraag:	Is er een inschatting te maken van de (gestegen) energielasten van verbonden partijen? In hoeverre lopen wij een risico daarop?
Antwoord:	In onze begroting hebben we ons gebaseerd op de gebruikelijke indexcijfers. Daarbij bestaat een risico dat de werkelijke prijsstijgingen hoger uit zullen vallen. Dit zullen we meenemen in de aanloop naar de perspectiefnota. Tegelijkertijd hebben we dan ook de nieuwe nominaalberekeningen. Ten slotte zijn we met verbonden partijen in gesprek.

Fractie:	***PvdA-12***
Pagina:	23
Vraag:	Culturele programmering wordt met 500k jaarlijks extra beschikbaar gesteld. Waar wordt dit voor ingezet?
Antwoord:	De middelen worden ingezet om de ambities van Arnhem als stad van makers waar te blijven maken zodat talent zich kan ontwikkelen maar ook kan doorgroeien en professionaliseren. We kijken daarbij o.a. naar: - Mogelijkheden om (jonge) makers op een laagdrempelige manier voor hun projecten te ondersteunen. Bijvoorbeeld via ophoging van het Stroomversnellersbudget. Het huidige budget is iedere keer snel op. - Meer budget voor onze regeling Producties, Festivals en Evenementen. Hier worden iedere keer positief beoordeelde initiatieven afgewezen wegens onvoldoende middelen. - De stijging van het aantal aanvragen van initiatieven op het kruisvlak van cultuur en het sociale domein. Deze dragen bij aan de verbinding van cultuur en maatschappelijke opgaven in de stad / wijken. Er is echter geen regeling op dit gebied. De culturele regeling toetst

	voornamelijk op artistieke kwaliteit en daaraan voldoen deze aanvragen niet altijd. In afstemming met Arnhem Oost-aanpak en teams Leefomgeving. - Mogelijkheden voor de breedtekunst, bijvoorbeeld om hun activiteiten te presenteren.

Fractie:	***PvdA-13***
Pagina:	26
Vraag:	wordt de gemeentepool bezet door vast personeel of nieuw personeel dat vast in dienst komt, maar verschillende functies vervult binnen de organisatie?
Antwoord:	De gemeentepool zal gevuld gaan worden met nieuwe collega's, hiervoor zal een aparte werving gestart worden. De collega's die in de gemeentepool werken zullen op diverse functies/opdrachten/klussen worden ingezet. Afhankelijk van te ontwikkelen eo reeds aanwezige competenties.

Fractie:	***PvdA-14***
Pagina:	
Vraag:	In februari is motie 22M18 over buurtouders aangenomen door de gemeenteraad. Het college was verzocht om voor 1 juni 2022 een voorstel aan de raad voor te leggen. Wat is de stand van zaken?
Antwoord:	Op buurtouders is (nog) geen apart voorstel naar uw raad gekomen. De betrokkenheid van ouders zijn een belangrijk onderdeel van de preventieve inzet rondom jeugd. In de Arnhemse wijken zijn straatcoaches, jongerenwerkers, straathoekwerkers etc. op straat en spreken jongeren aan op hun gedrag en signaleren wat er speelt aan problematiek. Zij werken samen met ouders en betrekken ouders. In de meeste kwetsbare gebieden, de Arnhem Oost gebieden, zijn ook veel eenoudergezinnen. In de uitvoering is er in deze wijken veelal gekozen voor straatcoaches en jongerenwerkers op straat en ouders nabij. Voor 1 december zullen wij u met een raadsbrief hierover informeren.

Arnhem Centraal

Fractie:	***AC-1 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	97 - 100
Vraag:	Parkeerverguning Bewoners - Ondernemers Is het mogelijk om dit bedrag in termijnen te betalen? Zeker voor ondernemers omdat dit bedrag vier keer zo hoog is als voor bewoners. Gezien ook de nasleep van de crisis is dit zeer wenselijk.
Antwoord:	Dit is niet mogelijk, omdat onze parkeerverordening dit niet toestaat. In de parkeerverordening is geregeld dat een parkeervergunning voor een jaar wordt verstrekt en dat er vooruit betaald moet worden. Dit om te voorkomen dat iemand een termijn niet betaald, waarna het zeer lastig is om de vergunning (die voor een jaar geldt) in te trekken. Daarbij dient te worden opgemerkt dat we de afgelopen twee jaar (2021/2022) de ondernemers vanwege alle coronamaatregelingen bij hoge uitzondering de mogelijkheid hebben geboden om in termijnen te betalen. In 2021 hebben 11 ondernemers hiervan gebruik gemaakt. In 2022 slechts 2 van de bijna 400 ondernemers welke in het bezit zijn van een parkeervergunning. Voor deze uitzonderlijke regeling is dus ook maar zeer beperkt animo.

Fractie:	***AC-2 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Wat wordt er gedaan aan ouderenbeleid in volle breedte van het woord? Kan dit overzichtelijk samen worden gebracht zodat de raad weet wat er gebeurt voor de ouderen?
Antwoord:	Het college heeft geld vrijgemaakt voor de komende 2 jaar om een visie en samenhangend beleid voor ouderen op te stellen. Onderdeel daarvan is het in beeld brengen van projecten en activiteiten die nu al ingezet worden voor onze Arnhemse ouderen. Uiteraard houden we hierbij rekening met bestaand beleid. We starten in januari met de uitvoering van dit visie- en beleidsproces. Naar verwachting kunnnen we dan in het voorjaar de Raad informeren over de projecten en activiteiten die we nu al doen en verder ook over de wijze waarop we samen met de stad dit visie- en beleidsproces uitvoeren. Overigens wordt bij de vaststelling van de begroting medio november ook al duidelijk welke organisaties en projecten subsidie ontvangen voor de inzit op het terrein van ouderen.

Fractie:	***AC-3 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Is het mogelijk om als gemeente iets te doen aan huisvesting met zorg nu de verzorgingshuizen zijn weggevallen? Bijvoorbeeld wilgenpas in Westervoort Arnhem Centraal
Antwoord:	Wij interpreteren de vraag als volgt: kan de gemeente Arnhem zorgen voor tussenwoonvormen tussen zelfstandig thuis wonen en een verpleeg- of verzorgingstehuis (waar je alleen met een hele zware indicatie voor in aanmerking komt)? De gemeente ontwikkelt niet zelf deze zorgvormen. De gemeente kan wel ruimte geven aan initiatieven van particulieren (CPO) of van partijen zoals Woonzorg Nederland (een corporatie specifiek voor ouderenhuisvesting) die bouwen voor ouderen met een ontmoetingsruimte en liefst bij zorg in de buurt. In de gesprekken die momenteel gevoerd worden voor de Woonzorgnota geven veel zorgpartijen aan dat zij zeker open staan voor vormen waarbij zij in de buurt van hun instellingen ook zorg aanbieden aan mensen die zelfstandig wonen. Dat kunnen we als gemeente stimuleren en zal terugkomen in de woonzorgnota.

Fractie:	***AC-4 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	Wijkprogramma's
Vraag:	Is het budget voor burgerinitiatieven (burgerkracht) van dit jaar (volledig) besteedt? (Ede doet € 7,50 per huishouden om initiatieven te ondernemen/op te zetten)
Antwoord:	Van het beschikbaar budget van € 175.000 voor de regeling Burgerkracht is tot en met heden nagenoeg € 80.000,- besteed. Aanvragen en verleningen lopen echter door tot en met 31 december 2022, waardoor de totale besteding hoger zou kunnen worden.

Fractie:	***AC-5 (mondeling gesteld 5-10)***

Pagina:	24-25
Vraag:	Betekent de afbouw die wordt genoemd bij bewonersondersteuning dat er wordt bezuinigd op Rijnstad?
Antwoord:	Het betekent dat in 2023 de bewonersondersteuning wordt gesubsidieerd zoals de jaren ervoor. Daar was sprake van steeds incidentele middelen waarmee allerlei vormen van bewonersondersteuning werden mogelijk gemaakt, maar zonder duurzame dekking. Nu is er (deels) structureel geld voor bewonersondersteuning. Voor 2024 gaan we samen met de partners en inwoners opnieuw kijken hoe we de bewonersondersteuning het beste inrichten. Daarbij zetten we de inhoud centraal, en zullen we de daarna kijken of er nog aanvullende incidentele middelen nodig zijn. Vervolgens kan pas worden bezien of dat voor individuele welzijnsorganisaties gevolgen heeft.

***Fractie**:*	***AC-6 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Dorpshuis Elden als voorbeeld 1. Hoe staat het met de buurthuizen? 2. Zijn de buurthuizen financieel gezond? 3. Bestuur?
Antwoord:	Wat betreft dorpshuis Elden: Er zijn lange tijd problemen geweest om bestuursleden te vinden voor het Dorpshuis, maar die lijken recentelijk opgelost. Vorige week had TLO de Laar & Elden een afspraak met de bestuursvoorzitter van de dorpsvereniging Elden (eigenaar van het Dorpshuis), een beoogd projectleider uit het dorp (Petra van Houdt) en Werner Rutjes van Spectrum. Aanleiding was een gesprek over een mogelijke “dorpendeal” subsidie van de provincie. Daar begreep TLO dat er inmiddels nieuwe bestuursleden zijn gevonden, en dat de projectleidster hard werkt aan een toekomstplan / doorstart van het dorpshuis gericht op gebouwaanpassing, verduurzaming en een nieuw inhoudelijk programma voor hernieuwde maatschappelijke relevantie. Dit zal binnenkort aan de ALV van de dorpsvereniging worden voorgelegd. Wat betreft buurthuizen in het algemeen: De afgelopen jaren is er in de wijken veel geïnvesteerd in het samenwerken met de bestaande buurthuizen. Ook zijn erop veel plekken nieuwe buurthuizen en andere ontmoetingslocaties bijgekomen. Dit is een ontwikkeling die vooral van onderop heeft plaatsgevonden, Met name vanuit de buurthuizen zelf. Hierin is veel samengewerkt met de TLO’s en heeft ondersteuning plaatsgevonden vanuit o.a. Praktische Zaken en de Adviesbrigade. Dit heeft geresulteerd in een netwerk van zelfbewuste buurthuizen wat zowel met de wijk als onderling beter is verbonden. Tegelijk zien we dat veel buurthuizen nu in een nieuwe fase komen en behoefte hebben aan borging en bestendiging, zodat zij zich beter kunnen focussen om hun inhoudelijke rol in de wijk. Dit vraagt een andere vorm van samenwerking en ondersteuning dan in het verleden. Om de kracht en meerwaarde van dit waardevolle netwerk verder te ontsluiten voor de stad zal de komende jaren op vernieuwende wijze verder geïnvesteerd moeten worden in gelijkwaardige samenwerking en ondersteuning van de Arnhemse buurthuizen. Wat betreft de bestuurders van buurthuizen: Via het overleg van de samenwerkende buurthuizen bereiken ons al langere tijd signalen dat het erg lastig is om voldoendebestuurskracht te organiseren. Dit werk heeft een lastig imago en blijkt helaas weinig populair. De huidige bestuurders geven aan dat er veel tijd gaat zitten in bedrijfsvoeringstaken als fondsen- en subsidiewerving en administratie. Vooral penningmeesters met de gewenste kwalificaties zijn lastig te vinden. Daarnaast komen veel praktische taken rondom dagelijks beheer nu terecht bij het bestuur waardoor zij vaak (te) zwaar belast worden. Hier worden wel stappen in gemaakt, bijvoorbeeld door het project van Praktische Zaken op het gebied van versimpeling van financiële verslaglegging en verantwoording, maar dat lijkt niet voldoende. De situatie rondom beheer en bestuur van veel buurthuizen is daarmee wel zorgelijk te noemen. Om hier verandering in te brengen is zowel verlichting van het takenpakket – door middel van een betere samenwerking met de systeemwereld, en aandacht om het imago van bestuurswerk te verbeteren en bestuurders te werven zeer wenselijk. Via de buurthuizenvisie die binnenkort zal worden aangeboden aan college en raad wordt actief verwerkt aan het eerste punt. Aan het tweede punt zou bijvoorbeeld via een specifieke campagne in samenwerking met

	de vrijwilligerscentrale en Stadskracht Arnhem gewerkt kunnen worden. Dit vraagt echter meer afstemming met de buurthuizen over hun specifieke behoeften op dit vlak. Wat betreft de financiële gezondheid: De vorm, aard en constructie van de Arnhemse buurthuizen is zeer divers. Daarmee wisselt ook hun financiële situatie. Wel kan gesteld worden dat het overgrote deel zich zorgen maakt, vooral doordat velen in grote mate afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidie. Deze wordt nu veelal op incidentele basis verstrekt, en kan via verschillende regelingen lopen. Hierdoor is het lastig om langjarige plannen te maken, bijv. op het gebied van investering en verduurzaming. Daarnaast geeft het veel onzekerheid. Ook hiervoor is in de buurthuizenvisie veel aandacht en worden er concrete verbeter voorstellen gedaan. Wel vermoeden we dat er – naast meer eenduidige en meerjarige afspraken over ondersteuning - er in de toekomst ook meer middelen nodig zullen zijn. Met name omdat veel locaties kampen met achterstallig onderhoud en een problematisch energielabel. Daarnaast zijn er zorgen rondom het op niveau brengen en houden van het sociaal-maatschappelijk beheer. Dit wordt een steeds belangrijkere randvoorwaarde als de buurthuizen hun belangrijke rol in het wijknetwerk willen blijven vervullen. Nu is dit beheer bij veel locaties onvoldoende geborgd wat tot zorgen en hoge werkdruk leidt bij de besturen.

Fractie:	***AC-7 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Programma S12 Graffiti; wat is nu het beleid? Wat kost een actievere aanpak en wat is er mogelijk?
Antwoord:	*Wat doen we al?* We hebben nu een aanpak waarbij we aanstootgevende uitingen (zoals hakenkruizen) actief verwijderen. Daarnaast hebben we op een aantal plekken (in samenwerking met de TLO's) objecten, zoals, meterkasten laten beplakken met kunstuitingen. Ook zijn wanden voorzien van muurschilderingen. Dat blijkt (andere) graffiti te voorkomen. Op sommige plekken (zoals de Zijpse poort) is een beschermingslaag aangebracht waardoor deze eenvoudig schoongemaakt kunnen worden. Daarnaast is er een gedoogzone (Boterdijk) waar kunstenaars hun gang kunnen gaan. *Wat is er mogelijk?* Een grote bron van ergernis zijn de zgn tags. Het is mogelijk om hier actiever tegen op te treden. Enkele kanttekeningen: veel objecten en wanden die worden ondergespoten zijn niet van de gemeente, dus die kunnen wij ook niet zomaar schoonmaken. Het is niet ondenkbaar dat er een kat-en-muis-spel ontstaat tussen schoonmaker en 'spuiter', waardoor het effect beperkt is. *Kosten?* Dat is heel moeilijk te zeggen. Dit is zeer afhankelijk van de gekozen maatregelen.

Fractie:	***AC-8 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Hoeveel handhavers zijn er nu precies Welk bedrag is beschikbaar voor extra handhavers en hoeveel FTE is dat nu? Wordt er ook gekeken naar het functie profiel vs problematiek. Maw handhaven de handhavers wel op de juiste onderdelen gezien de behoefte die de wijk leeft.
Antwoord:	We hebben thans 17 BOA's op straat en 7 toezichthouders. In de conceptbegroting is door het college voorgesteld om het budget voor handhaving te verhogen met € 500.000 euro voor twee jaar en (uit de versterkingspost "leefbare wijken") met € 400.000 euro. Dit budget is deel incidenteel en ook niet alleen voor capaciteit bedoeld. Hoe zich dit vertaald naar uitbreiding van de formatie kan niet exact worden aangegeven. De inzet van de handhavers wordt mede bepaald door de specifieke wensen zoals vastgelegd in de wijkveiligheidsplannen.

Fractie:	***AC-9 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Wat doen we aan personen met verward gedrag.
Antwoord:	In de begroting is hierover het volgende opgenomen:

	Pagina 92: Veiligheid voor de wijk en als persoon Er is budget beschikbaar om de handhavingscapaciteit te vergroten. *Pagina 93:* Iedere wijk heeft evenveel recht op veiligheid De overlastproblematiek in de wijken is groot en het aantal meldingen daarover (van jeugdoverlast, overlast verwarde personen tot aan drugsoverlast) neemt enkel toe. Om die reden is er vanuit de raad bij de behandeling van de Perspectiefnota 2022-2025 ook de motie aangenomen om een breed actieplan voor het tegengaan van overlast vorm te geven. Het actieplan overlast voorziet in een nieuwe impuls in de aanpak van de overlast op Arnhemse hotspots. *Pagina 145 - 146:* Er is een integrale aanpak voor mensen met verward gedrag Op verschillende manieren werken we aan een integrale aanpak, bijvoorbeeld door: 1. In 2022-2023 breiden we de bestaande bemoeizorg voor dreigend dak- en thuislozen uit naar andere doelgroepen in het sociaal domein. 2. We werken aan een integrale aanpak waarbij politiemeldingen over personen met verward gedrag worden doorgezet naar het sociaal domein zodat deze gezamenlijk opgepakt kunnen worden. Hierover zijn inmiddels afspraken met politie, VGGM, Sociale wijkteams, OZO-coördinatoren en IrisZorg en ook met Pro Persona zijn we hierover in overleg. 3. In 2023 onderzoeken we - met de Veiligheidshuizen Arnhem en West Veluwe Vallei, Pro Persona, regiogemeenten en zorgverzekeraar - of we de 'Ketenveldnorm / levensloopregeling' in onze regio kunnen implementeren. Hierbij staat integrale, levensbrede en continue ondersteuning centraal van mensen met veelal multiproblematiek (én psychiatrie, én verslaving, én lichte verstandelijke beperking) die frequent delinquent gedrag vertonen maar die (nog) geen forensische titel hebben ontvangen. Landelijk heeft deze aanpak vertraging opgelopen. 4. We voeren de Wet verplichte ggz en de Wet zorg en dwang uit. Deze wetten regelen de verplichte zorg in crisissituaties. Met het Zorgkantoor, Pro Persona, de Verplegings- en Verzorgingssector en de Verstandelijk Gehandicaptensector maken we werkafspraken en voeren we een landelijke lobby, voor verbetering van de uitvoering voor onze inwoners die met deze wetten te maken krijgen. *Pagina 323:* POK-middelen De DU ‘Personen met verward gedrag’, onderdeel van de POK-middelen, die de gemeente Arnhem ontvangt van 2022-2027 worden ingezet voor de aanpak van personen met verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico.

CDA

Fractie:	***CDA-1 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	Participatie en armoede
Vraag:	Hoeveel procent van de huidige bijstandsgerechtigden is nu gesproken door W&I?
Antwoord:	97% van deze inwoners heeft een vaste regisseur. Deze inwoners zijn inmiddels dan ook 1 of meerdere keren gesproken.

Fractie:	***CDA-2***
Pagina:	5
Vraag:	Als gevolg van het landelijke regeerakkoord worden hogere rijksuitgaven beschikbaar gesteld aan Arnhem blijkt uit deze paragraaf. Deze werken door in een hoger accres van het gemeentefonds. Dit betekent tijdelijk extra incidentele middelen voor de gemeente Arnhem. “De insteek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is dat gemeenten de incidentele middelen in de jaren 2023 tot en met 2025 (deels) kunnen reserveren als een buffer voor 2026 en verder.” Vragen: 1. Worden deze incidentele middelen gebruikt voor een buffer door de gemeente voor 2026 en verder, in lijn met de insteek van het ministerie van BZK? 2. Zo ja, hoeveel van de totale vrijkomende incidentele middelen gaan naar deze buffer? 3. Zo nee, welke juridische of financiële consequenties of andere risico’s brengt dit met zich mee voor de gemeente?
Antwoord:	1. Nee, er wordt geen reservering gedaan specifiek voor dit doel. 2. nvt 3. Er zijn geen juridische consequenties; de raad heeft het budgetrecht om het gemeentefonds te besteden zoals de raad dit besluit. Om de financiële consequenties in te schatten, is het goed om naar de meerjarige ontwikkeling van de algemene reserve en de weerstandsfactor te kijken. In de Begroting is in de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen op pagina 209 geschetst dat de AR en de weerstandsfactor meerjarig een oplopend beeld laten zien en dat de weerstandsfactor in 2026 ruim boven de grens van 1,4 uitkomt. De algemene reserve heeft dus ruimte om incidenteel als een buffer te dienen. Dit is natuurlijk geen structurele oplossing, om die reden zal de VNG namens gemeenten de komende tijd inzet plegen om ook de structurele ruimte van gemeenten te vergroten.

Fractie:	***CDA -3 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Programma Dierenwelzijn/Handhaving Kunnen jullie een inschatting geven van het aantal handhavingsuren/handhavers bij het lokale vuurwerkverbod?
Antwoord:	De handhavingscapaciteit is thans in algemene zin onvoldoende en dat geldt ook voor de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling. Het specifiek handhaven van het afsteekverbod betekent zichtbare handhavers op straat, en daarmee zullen op z’n minst tijdelijk zes tot acht extra handhavers nodig zijn. Hierbij moet er worden opgemerkt dat er met oud en nieuw ook handhavingscapaciteit nodig is in het kader van de openbare orde en veiligheid. Het streven is evenwel om met de inzet van extra personeel, vuurwerkoverlast zo goed als mogelijk tegen te gaan.

Fractie:	***CDA-4 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	Pag. 89 Turap
Vraag:	Er wordt aangegeven dat 2500 mensen geholpen zijn door de energiecoaches. Vragen: Hoe zijn ze geholpen? En hoeveel % is uit de energiearmoede geholpen?
Antwoord:	Tussen sept 2022 en sept 2023 hebben ca. 1000 inwoners deelgenomen aan individuele energie-coaching of training in een groep.

	Coaching bestaat uit het gezamenlijk bestuderen en begrijpen van de energierekening, advies over energiebesparing, coaching bij energiezuinig gedrag en het plaatsen van energiebesparende middelen zoals ledlampen en radiator folie. Uit de pilot blijkt dat dit gemiddeld 10% energiebesparing oplevert. De feitelijke besparing van een huishouden is sterk afhankelijk van de situatie. Dit wordt gemonitord, resultaten nog niet bekend. Met de huidige enorm hoge energietarieven is het helaas niet zo dat dit leidt tot een lagere energierekening, maar tot een iets minder hoge energierekening.

Denk

***Fractie**:*	***Denk-1 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	Welzijn
Vraag:	Wat doet de gemeente aan cultuursensitief beleid in de zorg voor anderen?
Antwoord:	Hieronder enkele voorbeelden van cultuur sensitief werken in de praktijk (SWOA): • Een mooi voorbeeld is de pilot Kleurrijk Ontmoeten (afgerond begin dit jaar en inmiddels ingebed in reguliere werkwijze) waarbij SWOA ervoor zorgt dat als Arnhemse inwoners met een andere culturele achtergrond aangemeld worden door bijvoorbeeld een wijkcoach, er bij het kennismakingsgesprek iemand meegaat met dezelfde culturele achtergrond om de rol van vertaler en verbinder op zich te nemen. Vaak is er sprake van andere verwachtingen bij de deelnemers en dat de taal een barrière is en op deze wijze is er sprake van een warme overdracht bij de introductie en verduidelijking van verwachtingen en mogelijkheden. • Door inzet in de week van de ontmoeting (een tegen eenzaamheid / 29 september-6 oktober). Die heeft ook veel contacten opgeleverd met Syrische inwoners. Die zijn hierdoor in beeld en sluiten aan bij diverse activiteiten (als vrijwilligers) en de anderen willen ook vrijwilligerswerk doen. Ook hebben wij cultuur sensitief werken opgenomen in de Algemene Subsidie verordening (2022) opgenomen als randvoorwaarde.

***Fractie**:*	***Denk-2 (mondeling ingediend 5-10)***
Pagina:	Infografic
Vraag:	Hoe is de € 4,9 miljoen inclusie opgebouwd?
Antwoord:	Dit is het totaal van 2023 tot en met 2026 van de zeven posten Inclusie uit de tabel op pagina 22.

Christenunie

***Fractie**:*	***CU-1***
Pagina:	12
Vraag:	“Gebleken is dat deze onevenwichtigheid niet binnen het huidige begrote budget kan worden opgelost.” Waaruit is dit gebleken?
Antwoord:	In afwachting op de uitkomsten van het onderzoek waarbij opgaven en bezetting met elkaar in verband en vergelijken met andere gemeenten werden bezien, is in de afgelopen 2 jaar door de raad incidenteel budget beschikbaar gesteld om het tekort op te lossen. Uit het door de indieners genoemde rapport blijkt dat er op totaalniveau geen grote afwijking zichtbaar is tussen opgaven en capaciteit, ook in relatie tot vergelijkbare gemeenten. Om het evenwicht tussen capaciteit en opgaven van de stad te herstellen, is in de begroting 2023 een structurele post van 2,5 miljoen opgenomen.

***Fractie**:*	***CU-2***
Pagina:	19
Vraag:	Project schoolmaaltijden. Waarom incidenteel en niet structureel?
Antwoord:	De insteek is om onze aanpak structureel aan te bieden, budget is momenteel toereikend voor 4 scholen voor 3 jaar.

***Fractie**:*	***CU-3***
Pagina:	198
Vraag:	Lasten en baten prostitutiebedrijven. Waar bestaan deze uit?
Antwoord:	Het gaat hier om de leges uit de legesverordening rubriek 4.3.3 (prostitutiebedrijven). De baten betreffen een inschatting van de opbrengsten uit het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting of escortbedrijf. De lasten betreffen een inschatting van de uitvoeringskosten van het in behandeling nemen van de aanvragen.

Forum voor Democratie

Fractie:	***FvD-1***
Pagina:	
Vraag:	Ik wilde graag weten wat over de afgelopen beleidsperiode (2018-2022) de begrootte uitgaven waren in de posten veiligheid van Arnhem en dat verschil met de huidige uitgave voor i.i.g. komend jaar; zodat ik dit effectief kan vergelijken.
Antwoord:	Hierbij de gevraagd informatie: Jaar — Begroting veiligheid 2018 — € 13.624 miljoen 2019 — € 14.727 miljoen 2020 — € 14.692 miljoen 2021 — € 16.477 miljoen 2022 — € 19.380 miljoen De oude begrotingen zijn terug te vinden op www.financien.arnhem.nl. De begroting veiligheid bestaat zowel uit gemeentelijke uitgaven als toegekende externe (rijks)financiering. De externe financiering is de laatste jaren opgelopen tot een substantieel deel. Zoals eerder in de raadsbrief bij het aanbieden van de benchmark gemeentelijke veiligheidsbegrotingen is aangegeven, bedroeg de financiering van het budget voor veiligheid uit externe bronnen in 2022 zo'n kleine € 3 miljoen.

Fractie:	***Fvd-2***
Pagina:	
Vraag:	Zijn er, incidentele dan wel structurele lasten door/voor partijen zoals VNG, en G40? Zo ja, welke?
Antwoord:	De structurele lasten worden gevormd door contributie. Deze bedragen jaarlijks voor: VNG € 236.000 Euregio Rijn Waal € 28.000 G40 € 27.500 Daarnaast zijn er kosten voor: VNG fonds gezamenlijke gemeentelijke uitvoering € 500.000 Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeenten (A&O fonds) € 60.000 VNG Gelderland Academie € 10.000

Fractie:	***FvD-3***
Pagina:	
Vraag:	1. Is het mogelijk d.m.v. het verlagen van de onttrekkingen uit de algemene reserve om een solvabiliteit te behalen van 20% 2. Zo ja, hoeveel moet dan gekort worden op de onttrekking dan wel aangevuld worden.
Antwoord:	Wanneer er in 2023 € 18,3 miljoen minder wordt onttrokken aan de algemene reserve komt de solvabiliteitsratio uit op 20%.

Fractie:	***FvD -4***
Pagina:	
Vraag:	Welk negatief effect (cijfermatig) zou er ontstaan wanneer de kosten voor parkeervergunningen voor ondernemers gelijk getrokken zou worden met dan van bewoners. Naar verluid betalen ondernemers 600 p/j en bewoners ~141 p/j.
Antwoord:	We kennen in Arnhem 2 soorten bedrijfsvergunningen. De bedrijfsvergunning (beperkt) geldig van ma. t/m vr. van 07.00 – 19.00 uur, deze kost € 307,- per jaar in 2022. Daarnaast hebben we de bedrijfsvergunning (onbeperkt) die net als een bewonersvergunning 24/7 geldig is, deze kost € 522,- per jaar in 2022. We hebben in totaal 266 beperkte bedrijfsvergunningen uitgegeven en 404 onbeperkte. De bewonersvergunning kost in 2022 € 141,- per jaar.

	Wanneer we alle bedrijfsvergunningen gaan uitgeven onder dezelfde voorwaarden (dus 24/7 geldig) en voor dezelfde prijs (€141,-) als een bewonersvergunning dan derven we in totaal € 197.282,- aan inkomsten (prijspeil 2022).

***Fractie**:*	***FvD-5***
Pagina:	14 Korenmarkt en omgeving
Vraag:	Indien straat urinoirs worden geïnstalleerd welk incidenteel & structureel effect heeft dit op deze post? (p. 14)
Antwoord:	Op dit moment kan deze vraag nog niet beantwoord worden. AC en AOP hebben art. 44 vragen over dit onderwerp gesteld. Deze worden uitgewerkt en zullen naar verwachtingen volgende week beantwoord worden waarbij ingegaan zal worden op eventuele financiële effecten.

***Fractie**:*	***FvD-6***
Pagina:	6
Vraag:	Ophoging lokale lasten Op pagina 6 van de begroting leest men: “Om de structurele ruimte te verruimen, zijn daarnaast reeds in het coalitieakkoord verhogingen van een aantal belastingen voorgesteld en in deze Begroting verwerkt.” 1. Wordt met “aantal belastingen” alle-in-het-coalitieakkoord-benoemde belastingen bedoeld? Zo nee, welke belastingen horen hier dan niet bij? 2. Mocht deze doorvoering van belastingverhoging geen doorgang vinden - welke structurele ruimte wordt dan beperkt? (lees: welke plannen/ambities kunnen dan niet structureel worden uitgevoerd).
Antwoord:	1. ja 2. Op pagina 10 in de begroting is onderstaand overzicht opgenomen van de geraamde (structurele) financiële effecten van de beleidskeuzes met betrekking tot de belastingen:

Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2025	2026
Indexatie OZB o.b.v. CPI met extra ruimte tot 5% jaarlijks	2.790	4.240	5.690	7.140
Verhoging afvalstoffenheffing (in 4 jaar naar 95% kostendekking)	57	1.280	1.990	2.700
Verhoging parkeertarieven	2.900	2.900	2.900	2.900
Verhoging toeristenbelasting (regulier tarief met € 0,50 en verlaagd tarief met € 0,25)	166	166	166	166
Totaal	5.913	8.586	10.746	12.906

Voor de OZB geldt dat een deel van jaarlijkse verhoging met 5% dient ter dekking van kostenstijgingen door inflatie. De ruimte die ontstaat door de aanvullende verhoging tot 5% is voor andere bestedingsdoelen beschikbaar. Uitgaande van een cpi voor 2023 van 2,4% (raming CPB – CEP 2022) bedraagt deze ruimte:

Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2025	2026
Extra ruimte OZB	1.450	2.900	4.350	5.800

Het niet doorvoeren van de beleidskeuzes met betrekking tot de belastingen heeft daarmee het volgende effect:

Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2025	2026
Indexatie OZB o.b.v. CPI met extra ruimte tot 5% jaarlijks*	-1.450	-2.900	-4.350	-5.800
Verhoging afvalstoffenheffing (in 4 jaar naar 95% kostendekking)	-57	-1.280	-1.990	-2.700
Verhoging parkeertarieven	-2.900	-2.900	-2.900	-2.900

	Verhoging toeristenbelasting (regulier tarief met € 0,50 en verlaagd tarief met € 0,25)	-166	-166	-166	-166
	Totaal	-4.573	-7.246	-9.406	-11.566

Fractie:	***FvD-7***
Pagina:	
Vraag:	Kosten doelgroepenvervoer 1. Uit welke post wordt de investering van de “zero emission transitie” van het doelgroepenvervoer van BVO-DRAN bekostigd, nadat de afbouw van de provincie heeft plaatsgevonden? 2. Hoelang blijft de transitie een structurele last? (lees: de transitie is een eindig proces, op een bepaald moment is de transitie geslaagd - dan zouden er geen lasten meer moeten zijn voor dit doel) 3. En/of hoeveel kost het de gemeente Arnhem in totaal, afbouw van provincie in acht nemend, om deze transitie te bewerkstelligen? Wat is de totaal som.
Antwoord:	1. Zoals vermeld in Turap-2 2022 hebben we de afgelopen twee jaar een voordeel op het doelgroepenvervoer geschreven. Dit doordat het gebruik van het doelgroepenvervoer is gedaald als gevolg van corona. Dit geeft ruimte in de begroting om de “zero-emission transitie” te financieren. 2. De transitie is inderdaad een eindig proces. Dit proces eindigt op 1 januari 2030. Vanaf dit moment zal er geen sprake meer zijn van meerkosten betreffende de zero-emissie transitie. Eventuele kosten in het kader van zero-emissie zullen op dat moment in de tarieven verdisconteerd worden. 3. De verwachting is dat de jaarlijkse meerkosten van de transitie naar zero emissie voor Avan doelgroepenvervoer beperkt kunnen blijven tot 5% voor het vraagafhankelijk vervoer en 15% voor het routevervoer. Het is niet mogelijk een totaalsom te benoemen omdat we nog niet weten hoe de MJPB er voor de komende jaren uit gaat zien en daarmee ook geen inschatting kunnen maken van de totale som van de transitiekosten.

Fractie:	***FvD-8***
Pagina:	
Vraag:	Prijs- en volumeontwikkeling Op pagina 27 staat dat de raming voor 23 (i) verhoogd wordt met 3 milj. Waarvan 2,5 compensatie voor subsidieontvangers. 1. Klopt de bovengenoemde uitspraak met de incidentele verhoging van subsidie (totaal subsidies 2022 vs 2023 p.279)
Antwoord:	De stijging van 2023 ten opzichte van 2022 wordt naast de incidentele compensatie 2022 mede veroorzaakt door de compensatie 2023, maar ook door andere aanpassingen zoals op pagina 276 toegelicht.

Fractie:	***FvD-9***
Pagina:	26
Vraag:	Actualisatie erfpacht canons Op p. 26 wordt genoemd dat canon opbrengsten verlaagd kunnen worden d.m.v. afkoop erfpachtcanon. 1. Indien het erfpacht i.d.d. Verkocht wordt daarbij de canon wordt afgekocht (indien dit niet als is gedaan) levert dit baten op - waar zijn die terug te vinden op/in de begroting?
Antwoord:	Op pagina 175 is € 1,5 miljoen voor erfpachtcanons opgenomen. Deze raming is opgebouwd uit € 1,4 miljoen erfpachtcanons en € 125.000 aan netto inkomsten door de verkoop van gronden die in erfpacht zijn uitgegeven. De verkoop opbrengsten zijn onderdeel van het resultaat op de grondexploitaties. Het deel van dit resultaat dat niet nodig is om de risico’s op de grondexploitaties via de BR Grondexploitatie op te vangen, wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Fractie:	***FvD-10***
Pagina:	25
Vraag:	Dutch Green Week

	Op p. 25 wordt benoemd dat in 2024 dit evenement gerealiseerd wordt. Voor de voorbereiding is hiervoor 100,000 begroot. 1. Is hiermee rekening gehouden dat voor het evenement zelf ook in 2024 200,000 voor is begroot? 2. Waarom is er gekozen om niet de 200,000 die in 2024 begroot is te benutten?
Antwoord:	Er is rekening gehouden met het budget van 2024 voor de Dutch Green Week. De reden waarom er niet voor is gekozen om het beschikbaar gestelde budget voor 2023 in 2024 te benutten is omdat er in 2023 een eerste editie van de week wordt georganiseerd, met evenementen als een talententour, lezing en exposities. Daarvoor wordt het beschikbare budget van 2023 ingezet. De evenementen van de Dutch Green Week worden in 2024 uitgebreid met bijvoorbeeld een congres. Hiervoor is meer budget nodig. Het budget van 2024 zal hiervoor worden benut.

Fractie:	***FvD-11***
Pagina:	277
Vraag:	Subsidie 1. Op welke basis ontvangt Reg opleids.centr Graafschap College subsidie van de gem. Arnhem gezien diens locaties in de gemeente Doetinchem liggen? (p 277)
Antwoord:	Arnhem krijgt als contactgemeente de regionale middelen voor Volwasseneneducatie. Deze middelen zijn herleidbaar tot een bedrag per gemeente. Doesburg behoort tot de regio Arnhem, maar wil liever de basisvaardigheidstrajecten afnemen bij het Graafschap college. De middelen in de specifieke uitkering voor volwasseneneducatie die berekend zijn voor Doesburg beschikken wij daarom aan het Graafschapcollege.

Fractie:	***FvD-12***
Pagina:	
Vraag:	In het coalitieakkoord en de begroting zijn de verhoging van parkeergelden en toeristenbelasting opgenomen. 1. In welke post komen de verhoogde baten van parkeertarieven terecht en hoe wordt dit herbesteed? Oftewel naar welke uitgaven worden deze baten herverdeeld.
Antwoord:	De verhoogde baten van de parkeertarieven komen terecht in de algemene middelen, waarvan diverse voorzieningen worden gerealiseerd, onder andere voor mobiliteit. Ze zijn onderdeel van de totale begroting. Er zijn daardoor geen uitgaven direct te koppelen aan deze verhoging.

Fractie:	***FvD-13***
Pagina:	
Vraag:	Zelfde vraag maar dan voor toeristenbelasting. (In welke post komen de verhoogde baten van toeristenbelasting terecht en hoe wordt dit herbesteed? Oftewel naar welke uitgaven worden deze baten herverdeeld)
Antwoord:	De verhoogde baten van de parkeertarieven komen terecht in de algemene middelen, waarvan diverse voorzieningen worden gerealiseerd, onder andere voor recreatie en toerisme. Ze zijn onderdeel van de totale begroting. Er zijn daardoor geen uitgaven direct te koppelen aan deze verhoging.

Volt

Fractie:	***Volt-1 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Kun je een beroep doen op de bijzondere bijstand als je de medische kosten/hulpmiddelen niet kunt betalen (voorbeeld kinderbril)? Ook als je al een CAZ hebt?
Antwoord:	De gemeente Arnhem verstrekt bijzondere bijstand voor een beperkt aantal medische kosten. De vergoedingen zijn gelijk aan de kosten waarvoor een extra vergoeding is opgenomen in de Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering (CAZ). We vergoeden geen hele bril, maar geven een bedrag dat gelijk is aan de extra vergoeding die we als gemeente ook geven in de CAZ. Hiervoor is een schema opgesteld. Een (kinder)bril is opgenomen in dit schema. De hoogte van de bijzondere bijstand is gebaseerd op de vergoedingen van de CAZ verzekering. Als iemand CAZ verzekerd is kan hij die vergoeding al krijgen van Menzis en kan dus niet meer in aanmerking komen voor vergoeding vanuit de bijzondere bijstand.

Fractie:	***Volt-2 (mondeling gesteld 5-10)***
Pagina:	
Vraag:	Krijgt radicalisering, voldoende aandacht. Ik mis Radicalisering in de begroting 2023. Meer dingen die we kunnen doen aan Radicalisering.
Antwoord:	Er is een plan van aanpak tegengaan radicalisering en een speciaal voor deze taak aangestelde specialist. De aanpak van radicalisering wordt onverminderd voortgezet, zowel ten aanzien van jihadistische radicalisering als andere vormen van extremisme. De aanpak van radicalisering wordt bekostigd uit incidentele Rijksmiddelen. Er is nog geen beschikking van het Rijk voor 2023 ontvangen en dus komt deze post niet terug in deze begroting. We verwachten dat deze beschikking binnenkort zal worden gegeven.

Fractie:	***Volt-3***
Pagina:	97
Vraag:	In de begroting staat op pagina 97 onder “In 2023 gaan wij de volgende fietsprojecten uitvoeren” de bullet “Asfalteren van fietspaden die nu nog in klinkers uitgevoerd zijn”. Wat houdt dit in? Wordt in 2023 elk klinkerfietspad aangepakt? Sowieso hoeveel geld wordt hier – los van wanneer het uitgevoerd wordt – voor gereserveerd?
Antwoord:	